

جمهوری اسلامی افغانستان
استراتژی اکشاف ملی افغانستان

استراتژی سکتور معادن

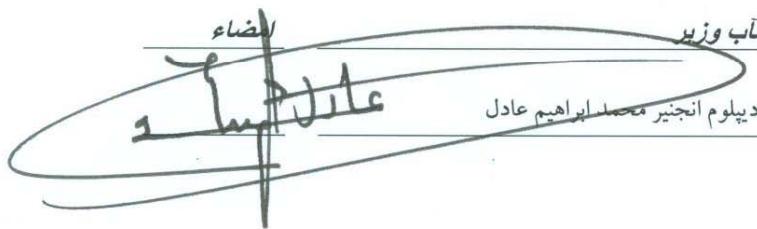
۱۳۸۷ - ۱۳۹۱ (۲۰۰۸ - ۲۰۱۳)

استراتژی سکتور معادن

استراتیزی سکتوری

معدن

الضباء _____
جلالتمآب دیپلوم انجینیر محمد ابراهیم عادل _____
وزارت معدن _____

دلو ۱۳۸۶

بسم الله الرحمن الرحيم

دیدگاه ما برای آینده افغانستان

تاسال ۱۴۰۰ هجری شمسی (۲۰۲۰ میلادی) افغانستان به دستآوردهای ذیل نایل خواهد آمد:

- یک کشور دارای نظام سیاسی دموکراتیک به اساس اصول اسلامی و قانون اساسی، برخودار از صلح و امنیت داخلی، روابط صلح آمیز و حسنی با کشورهای همسایه، و برخودار از احترام لازم در صحنه بین المللی.
- یک ملت برداش، یکباره و کثیر گرا، پابند به ارزش‌های اسلامی و اهداف والای مشارکت عمومی، عدالت، و تساوی حقوق شهروندی.
- جامعه مملو از امید و سرشار از رفاه بر اساس اقتصاد بازار تحت رهبری سکتور خصوصی قوی، مساوات اجتماعی، و حفظ پایداری محیط زیست.

اهداف استراتئیژی انکشاف ملی افغانستان از ۱۳۸۷ تا ۱۳۹۱ (۲۰۰۸/۰۹ - ۲۰۱۲/۱۳ میلادی)

استراتئیژی انکشاف ملی افغانستان پلاتی است که بر اساس اهداف انکشافی افغانستان در پانزده سال (ام. دی. جی) بنایته است و منحیث سند استراتئیک کاهش فقر در افغانستان مورد استفاده قرار می‌گیرد. پشتونهای این استراتئیژی را اصول، ارکان و معیارهای توافقنامه افغانستان تشکیل میدهند. ارکان و اهداف استراتئیژی انکشاف ملی افغانستان قرار ذیل اند:

۱. امنیت: دستیابی به ثبات ملی، تقویت میکانیزم‌های تطبیق قانون و تأمین امنیت فردی هر شهروند افغان.
۲. حکومداری، حاکمیت قانون و حقوق بشر: تقویت بُنیه دیموکراسی و حقوق بشر، حاکمیت قانون، عرضه خدمات عامه و حسابدهی دولت.
۳. انکشاف اقتصادی و اجتماعی: کاهش فقر، تأمین انکشاف مداوم و پایدار از طریق اقتصاد بازار تحت رهبری سکتور خصوصی، بهبود شاخص‌های انکشاف بشری و پیشرفت قابل ملاحظه در جهت نیل به اهداف انکشافی افغانستان در پانزده سال (ام. دی. جی).

بیشگفتار

در رابطه به تهیة استراتیژی اکتشاف ملی افغانستان

بسم الله الرحمن الرحيم

شش و نیم سال قبل ازامروز مردم افغانستان و جامعه جهانی دست به هم دادند تا افغانستان را از چنگال تروریزم بین المللی نجات داده و کار بازسازی کشوری را که از میان ویرانی های خشونت و تروریزم سر بلند کرده بود، آغاز نمایند. ما در این تلاش مشترک تا حد زیادی پیش رفته ایم.

در یک مدت زمان کوتاه ما توافقیم تا با همکاری جامعه جهانی قانون اساسی افغانستان را بسازیم که مضمون ارزش های دیموکراتی، آزادی بیان و حقوق مساوی برای زنان باشد ملت افغانستان برای اولین بار در انتخابات ریاست جمهوری شرکت ورزید و اعضای شورای ملی را انتخاب نمودند، در حدود پنج میلیون مهاجر تا امروز به خانه و کاشانه شان برگشته اند که این بزرگترین رقم بازگشت مردم به سرزمین آبائی شان در طول تاریخ میباشد.

هزاران مکتب اعمار و بیشتر از شش میلیون پسر و دختر شامل مکتب گردیده اند، که بلند ترین رقم شمولیت در مکاتب را در تاریخ افغانستان نشان میدهد. صدها کلینیک صحی ایجاد گردیده و پوشش خدمات اساسی صحی را از نه درصد در شش سال قبل به ۸۵ درصد در حال حاضر افزایش داده است. دسترسی به خدمات تشخیصی و معالجه بی که در سال ۱۳۸۱ تقریباً هیچ وجود نداشت اینکه به بیشتر از ۴۰ درصد افزایش یافته است. ما تا حال ۱۲۲۰۰ کیلومتر سرک را بازسازی نموده ایم که این امر منجر به بلند رفت رعاید و بهبود وضعیت زندگی مردم ما گردیده است. با تکمیل شبکه راه ها و زیربنای های موصلاتی، افغانستان از موقعیت بهتری برای مبدل شدن به پل ارتباطی اقتصادی میان کشورهای منطقه برخودار خواهد شد.

این دستاوردها بدون حمایت جدی جامعه جهانی و عزم قوی مردم افغانستان امکان پذیر نبودند. من میخواهم به یک نکته اشاره نمایم و آن اینکه دستآوردهای ما باید ما را از مسئولیت های عظیمی که فرا روی ما قرار دارند غافل سازد. تهدید تروریزم و مواد مخدّر تا حال افغانستان و منطقه را متأثر ساخته و مانع فعالیت های انکشافی ما میگردد. پیشرفت های ما تا هنوز تحت تاثیر بی اعتمادی عامه به نسبت برخی از فعالیت های ناخوش آیند یک تعداد از کارمندان دولت و میکانیزم های ناهمانگ و غیر مؤثر عرضه کمک ها، قرار دارد. تقویت حکومت مرکزی و ادارات محلی و بازسازی قوه قضائیه نیز از جمله وظایف دشوار ما میباشد.

من خرسندم که برای مبارزه با این چالش ها استراتئی انکشاف ملی افغانستان را به شما معرفی میکنم. این استراتئی ثمره دو سال تلاش های خسته گی ناپذیر و مشوره های گسترده در تمام کشور می باشد. این استراتئی به مثابه یک سند معتبری که خود افغانها با تلاش خوبیش طرح آن را برای انکشاف افغانستان در تمام عرصه های بشری ریخته اند، منحیث سند ملی استراتئی کاهش فقر نیز محسوب میشود. من یقین دارم که استراتئی انکشاف ملی افغانستان ما را در راستای نیل به معیارهای توافقنامه افغانستان و اهداف انکشافی افغانستان در پانزده سال (ام. دی. جی) کمک خواهد نمود. همچنان، از اینکه ما در حال حرکت به سمت کاهش وابسته گی به کمک های خارجی و ترئید رشد اقتصاد پایدار میباشیم، من این سند را جهت نیل به اهداف متوجه در دراز مدت به حیث یک رهنمود برای افغانی ساختن فعالیت ها مینendarم.

من از جامعه جهانی برای کمک های پربهای شان ابراز امتنان نموده، از طریق این استراتئی که افغانها مالک آن اند، از همه همکاران میخواهم تا از تلاش های ملی انکشافی ما حمایت کامل نمایند. من چشم به راه سهم گیری تمام مردم افغانستان در این راستا بوده و از همه همکاران جامعه افغانی و جامعه جهانی که در ایجاد این استراتئی زحمات خسته گی ناپذیر کشیده اند قدردانی مینمایم. در فرجام، من از همکاری اعضای کمیته نظارت و دارالانشای استراتئی انکشاف ملی افغانستان در تهیه این سند سپاسگزاری مینمایم.

حامد کوزی
رئیس جمهوری اسلامی افغانستان

یام کمیته نظارت

در رابطه به تهیه استراتیژی اکشاف ملی افغانستان

بسم الله الرحمن الرحيم

خرسندیم از اینکه استراتیژی انکشاف ملی افغانستان را که منعکس کننده تعهدات جمهوری اسلامی افغانستان به کاهش فقر و رشد اقتصادی تحت رهبری سکتور خصوصی در راستای ایجاد افغانستان سعادتمند و بائبات میباشد، تقدیم مینماییم. کمیته نظارت استراتیژی انکشاف ملی افغانستان از سوی دولت مؤذن گردیده بود تا یک استراتیژی ملی را به اساس اهداف انکشافی افغانستان در پانزده سال تهیه نماید که افتخار مالکیت آنرا افغانها داشته و شرایط لازم یک سند استراتیژی کاهش فقر را برآورده سازد. کمیته نظارت غرض طرح، بحث و نظارت از روند تهیه این استراتیژی، مجالس متعددی را به شکل منظم راه اندازی نموده است، که موضوعاتی چون شناسایی نیازمندی ها، سمع شکایات مردم و اولویت بندی در تخصیص منابع و اقدامات لازم آجندای این مجالس را تشکیل داده اند. در راستای افغانی سازی و مالکیت افغانی، کمیته نظارت مشوره های جامع و گسترش را - هم به سطح ملی و هم به سطح ولایتی - تسهیل نموده است.

حمایت پایدار مالی و نظارت و ارزیابی مداوم، عناصر اصلی فایق آمدن بر چالش های آینده که در راستای تطبیق استراتیژی انکشاف ملی افغانستان بدان مواجه خواهیم شد، شمرده میشوند. انتظارات مردم افغانستان بلند میباشد، لیکن ما تا هنوز هم به محدودیت منابع مالی رو برو میباشیم. از سال ۱۳۸۰ (۲۰۰۱ میلادی) ما به مؤقتیت های بی شماری نایل آمده ایم، ولی با آنهم فعالیتهای دیگری نیز باید انجام شوند تا اهداف توافقنامه افغانستان جامه عمل پوشند. این امر ایجاب می کند تا دولت افغانستان به حمایت جامعه جهانی در زمینه دستیابی به دیدگاه و اهداف استراتیژی انکشاف ملی افغانستان گام های قاطع و استراتیژیک برداشته و تعهد کامل داشته باشد.

ما چشم به راه آئیم تا از طریق مساعی مشترک همکاران دولتی، نماینده های جامعه مدنی، بزرگان قوم، علمای دین، سکتور خصوصی، جامعه جهانی و در نهایت امر تمام افغانها، استراتیژی انکشاف ملی افغانستان را تطبیق نماییم، زیرا این امر در تطبیق معیارهای توافقنامه افغانستان و اهداف انکشافی افغانستان در پانزده سال (ام. دی. جی) کمک مینماید.

M. Ishraq Nadir

پروفیسور محمد اسحاق نادری
مشاور ارشد رئیس جمهور در امور اقتصادی و
رئیس دارالانشای استراتیژی انکشاف ملی افغانستان و بورد
مشترک نظارت و انسجام

احمد ضیاء مسعود

معاون اول

دکتر رنگین دادرس پیتنا

وزیر امور خارجه

دکتر انور الحق احدی

وزیر مالیه

سرور دانش

وزیر عدله

دکتر محمد امین فرهنگ

وزیر تجارت و صنایع

دکتر جلیل شمس

وزیر اقتصادی

دکتر زلمی رسول

مشاور امنیت ملی

حنیف اتمر

وزیر معارف

سپاسنامه

در رابطه به تهیه استراتیزی اکشاف ملی افغانستان

بسم الله الرحمن الرحيم

استراتیزی انکشاف ملی افغانستان بدون همکاری صادقانه یک تعداد افراد و سازمانها نمیتوانست تهیه گردد. این استراتیزی، تحت راهنمایی کمیته نظارت که از سوی جلالتمآب حامد کرزی رئیس جمهور افغانستان تعین و ریاست آنرا جلالتمآب پروفیسور اسحق نادری مشاور و ارشد رئیس جمهور در امور اقتصادی به عهده داشت، نهایی گردید. اعضای این کمیته را جلالتمآب رنگین دادفر اسپتا وزیر امور خارجه، جلالتمآب انورالحق احمدی وزیر مالیه، جلالتمآب شمس وزیر اقتصاد، جلالتمآب سرور دانش وزیر عدله، جلالتمآب حنیف اتمر وزیر معارف، جلالتمآب میر محمد امین فرهنگ وزیر تجارت، و جلالتمآب زلمی رسول مشاور امنیت ملی، تشکیل میدهد.

من میخواهیم از جلالتمآب احمد ضیا مسعود، معاون اول رئیس جمهور و رئیس شورای اقتصادی، ابراز امتنان نمایم. همچنین میخواهیم مراتب سپاسگزاری و امتنان خویش را به جلالتمآب هدایت امین ارسلان وزیر ارشد و جلالتمآب وحید الله شهرانی معین مالی وزارت مالیه و تیم وزارت مالیه تقدیم نمایم. من از ستره محکمه، شورای ملی، وزارت خانه ها و دوایر دولتی، مقامات ولایتی، سفرای افغانستان مقیم در خارج از کشور، کمیسیون های ملی، دفتر ریاست جمهوری، سازمانهای جامعه مدنی و جامعه جهانی نیز تشکر مینمایم.

به این ترتیب، مراتب سپاس و امتنان خویش را به جلالتمآب وزراآ، معین ها و همچنان مسئولین ارتباطی وزارت ها با دارالانشای استراتیزی انکشاف ملی افغانستان، علماء، روحانیون، بزرگان قوم، مسؤولین سازمانهای جامعه مدنی، سفرا و نماینده های جامعه جهانی در افغانستان، و کافه ملت افغانستان ابراز میدارم. ادارات ملی و بین المللی در مشوره های ولایتی سهم فعال داشته اند، که همکاری ها، نظریات و پیشنهادات شان غنامندی استراتیزی های سکتوری و تطبیق این استراتیزی ها را تضمین مینماید. همچنان از وزارت احیا و انکشاف دهات بخاطر همکاری های مؤثر شان در عرصه مشوره های ولایتی تشکر مینمایم. به همین ترتیب، از همکاری های مشاورین رئیس جمهور، هریک داود صبا و نورالدین دلاوری، و در ضمن از محمود صیقل برای نظریات سازنده شان سپاسگزارم. جا دارد تا از ولایان و کارمندان شان بخاطر همکاری های همه جانبه شان با کارمندان استراتیزی انکشاف ملی افغانستان نیز تشکر کنم.

به صورت ویژه از همکاری ها و تلاش های خسته گی ناپذیر وحید الله ویسی، مسؤول روند ایجاد استراتیزی انکشاف ملی افغانستان و سند کاهش فقر، و از تیم شان که متشکل از متخصصین جوان افغان میباشد و در زمینه تکمیل سند ابتدایی استراتیزی انکشاف ملی افغانستان، توافقنامه افغانستان و استراتیزی کامل انکشاف ملی افغانستان؛ به مشوره همکاران داخلی و خارجی، خدمات خستگی ناپذیر را متقبل شده اند، جهان سپاس مینمایم. این تیم شامل افراد آتی اند: هماهنگ کننده های سکتوری، هریک راحت الله نعم، فرزانه رشید رحیمی، محمد شاکر مجبدی، عطالله عاصم، محمد اسماعیل رحیمی، علاؤالدین زلیمی، هدایت الله اشرفی، شکریه کاظمی، سیف الرحمن احمد زی؛ و اعضای بخش مشوره های ولایتی، هریک محمد یوسف غزنوی، محمد فهیم مهری، شهنشاه شیرزی، حکمت الله لطیفی، سید احمد روحانی و محمد عثمان فهیم و همچنان سایر همکاران کلیدی این پروسوه که شامل ملک شرف، نعیم همدرد، محمد سلیم الکرزی، میر احمد طیب واعظی، سید شاه امین زی، خوده کاکد و محمد کاظم. همچنان از نعمت الله بیژن بخاطر همکاری های شان از جانب دارالانشای بورد مشترک نظارت و انسجام تشکر مینمایم. من در ضمن از همکاری مشاورین خارجی؛ زلاتکو هورتیچ، پاول او براین، جم رابرتسن، بارنی روین، پیتر مدل بروک، ریچارد پاتزیو، اینتا نیروودی، شکتی سینهها، آشوک نیکام، کریستوفر الکساندر و امیره حق که ما را در این تلاش ها یاری رسانیده اند، نیز متشکرم.

در اخیر، از تمام کسانیکه در امر تهیه نخستین استراتیزی انکشاف ملی افغانستان - که در تاریخ کشور ما منحیث یک سند بی نظیر و یک تعهد ملی در راستای رشد اقتصادی و کاهش فقر در افغانستان میباشد - همکاری و زحمت کشیده اند، سپاسگزارم.

ادیب فرهادی

رئيس دارالانشای استراتیزی انکشاف ملی افغانستان و بورد مشترک نظارت و انسجام

نوت: لطفاً بخاطر فهرست مکمل تمام همکاران دخیل در روند این استراتیزی، به صفحه بعدی مراجعه نماید.

تهیه و ترتیب استراتیژی سکتور "معدن" حاصل تعهد و تلاش کارمندان وزارت های کلیدی حکومت افغانستان، نهاد های وابسته به ملل متحد، مراجع تمولی
کننده، جامعه مدنی و سکتور خصوصی بوده است.

همکاری و سهمگیری شخص ذیل در تهیه این استراتیژی بی نهایت ارزشمند بوده است:

جلالتماب دیپلوم انженر محمد ابراهیم عادل وزیر معدن.

در نهایت، ما از حضور تمام اشخاصیکه دارالانشأ استراتیژی انکشاف ملی افغانستان را در تهیه استراتیژی سکتور معدن مدد رسانیده اند ابراز امتنان نموده و
خواستار تعهد مستحکم همه کاران خود در روند تطبیق این استراتیژی میباشیم.

طمیناً، همکاری و مساعدت سکتور معدن کلید موفقیت این استراتیژی بطور مشخص و بصورت کل در استراتیژی انکشاف ملی افغانستان خواهد بود.

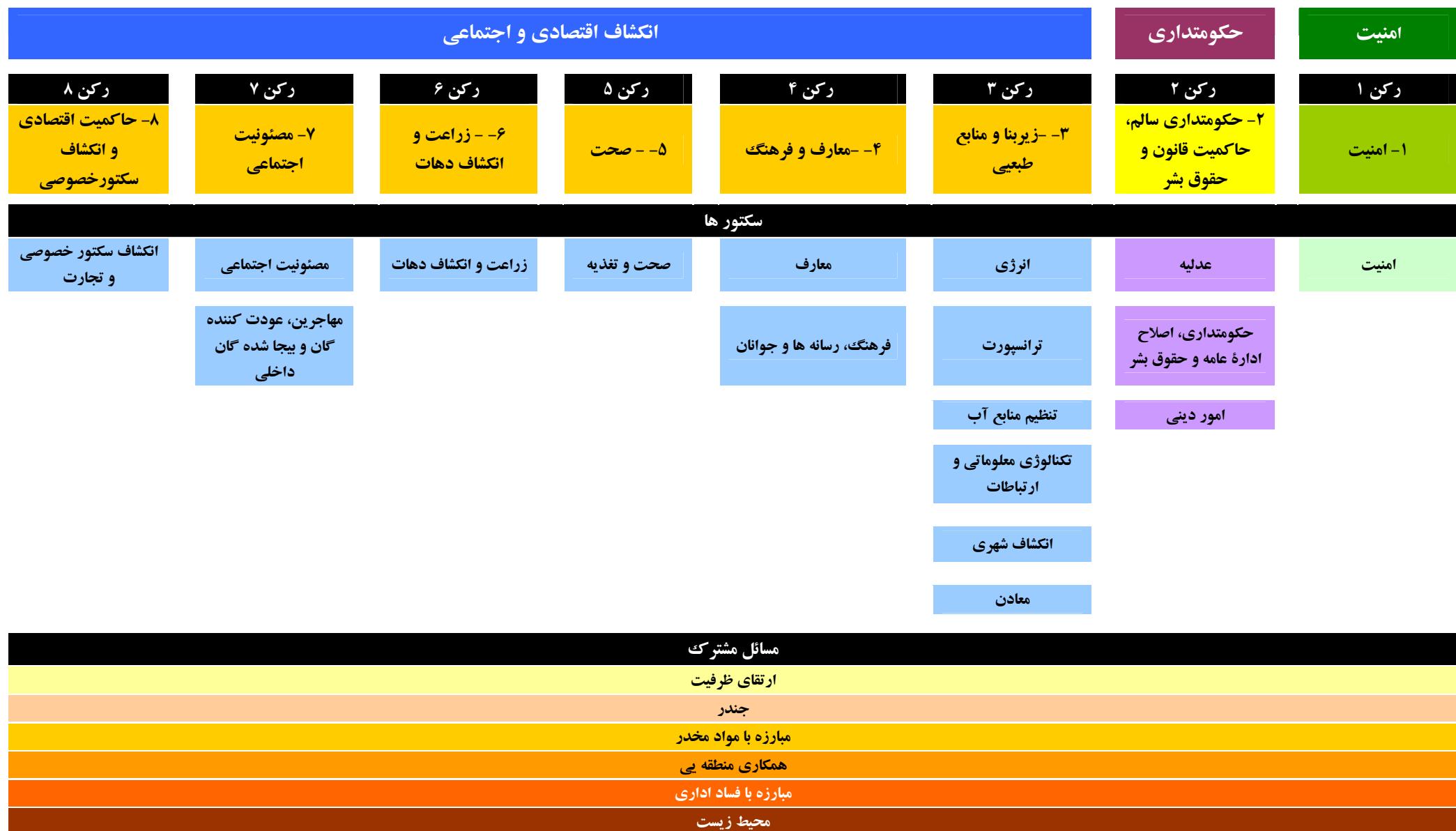
جای دارد تا اشخاص ذیل به خاطر کمک و حمایت های ارزشمند شان ابراز امتنان نماییم:

محترمان آقای دیپلوم انженر عبدالقدوس حمیدی معین سکتوری، دیپلوم انженر محمد اکرم غیاثی معین، انженر خوزمل علومی رئیس پالیسی و هماهنگی،
دیپلوم انженر چمن شاه مشاور نفت و گاز، انженر محمد فرید فضلی معاون نفت و گاز، انженر عبدالخالق رئیس سنگ ذغال شمال، انженر عزیز اربیب رئیس
معدن، دیپلوم انженر معموم معاون کدادستر، دیپلوم انженر صادق مشاور پالیسی و هماهنگی، عزیز درویش و حافظ افضلی وزارت معدن، داکتر مهران
محمد حیدری مشاور اسبق استراتیژی انکشاف ملی افغانستان و راحت الله نعیم (استراتیژی انکشاف ملی افغانستان).

نقشه افغانستان

ساختار استراتژی انکشاف ملی افغانستان

فهرست محتویات

۱.....	بخش اول
۱.....	منابع معدنی افغانستان
۵.....	دربخش صنایع
۷.....	بخش دوم
۷.....	اجرات فعلی
۷.....	برنامه تحقیقی وزارت :
۸.....	ب. تحلیل ظرفیت:
۹.....	ج. امنیت:
۱۰	بخش سوم
۱۰	استراتیژی در راستای نیل به تابع موقعيه
۱۰	بخش امور جیولوجیکی:
۱۰	اهداف استراتیژیک در این بخش عبارت اند از:
۱۱	دربخش مواد معدنی (منرالها)
۱۱	دربخش نفت و گاز(های در روش کارین ها)
۱۲	دربخش های در جیو لو جی آبهای زیرزمینی
۱۳	بخش چهارم
۱۳	طرح برنامه تطبیق استراتیژی وزارت معادن
۱۳	برنامه های عمده وزارت معادن :
۱۳	برنامه تطبیق اصلاحات اداری وزارت معادن (رنیفورم):
۱۴	برنامه تکمیل امور تحقیقی وزارت:
۱۴	برنامه پیگیری و آغاز مجدد مطالعات جیو لو جیکی کشور به سطح گستردگی:
۱۵	تفحص ، اکتشاف و استخراج منابع منرالی:
۱۵	سپردن معادن به سکتور خصوصی:
۱۷	برنامه تفحص ، اکتشاف ، استخراج ، اکتشاف و بهره برداری از ذخایر نفت و گاز در کشور:
۲۰	برنامه رشد و ارتقاء ظرفیت ها:
۲۰	ايجاد پروژه های تحقیقی دراز مدت جیوساینس:
۲۱	برنامه احياء مجدد و تجهیز لاراتورها و بخش های تخصصی آن:
۲۱	اولویت دهی پروژه ها
۲۲	ضمیمه اول - جدول پلان عمل
۲۴	ضمیمه دوم - جدول نظارت و ارزیابی (اهداف و شاخص ها)
۲۵	ضمیمه سوم: فهرست پروژه ها / برنامه های استراتیژی سکتور معادن
۲۷	ضمیمه چهارم: لست پروژه های ولایتی (سکتور معادن)

بخش اول

منابع معدنی افغانستان

سیر تکامل جوامع بشری میین آن است که بشر با استفاده از منابع طبیعی و تغیر شکل مواد معدنی آن به دست آوردهای عظیم و شگفت آور نایل آمده و ثروت های سرشاری را از این رهگذر برای تامین رفاه و آسایش خویش نصیب گردیده است.

در حال حاضر منابع طبیعی به نسبت استفاده وسیع و گسترده آن روزتا روز ارزشمند تر گردیده که در رشد اقتصاد وارتقای سطح رفاه اجتماعی رول عده وقابل ملاحظه ئی را بازی مینمایند.

خوشبختانه سرزمین ما افغانستان با داشتن منابع سرشاروارزشمند طبیعی با ذخایر دست نخورده در دریف کشورهای دارای منابع طبیعی غنی قرارداشته که با ایجاد شرایط مناسب و تنظیم بهتر سکتور معادن میتوان از طریق استخراج و بهره برداری پرمفعت منالها در انکشاپ زیربنای اقتصادی - اجتماعی جهت فقرزادائی تلاش نموده و کشور را بسوی شگوفائی و ترقی رهمنون خواهد ساخت. که این امر میتواند آینده درخشنان را نوید دهد. در شکل ذیل نمونه منال ها که در افغانستان موجود است نشان داده شده است.

شکل ۱: نمونه منال ها افغانستان (وزارت معادن و وبسایت سروی جیولوژی افغانستان)

Source: MoM, AGS website

این وزارت بعد از ایجاد آن در سال (۱۳۱۸) بحیث وزارت معدن باداشتن تعداد محدود متخصصین و انجیران و امکانات محدود اقتصادی و تختیکی به کمک و همکاری متخصصین خارجی از کشورهای ایالات متحده امریکا، انگلستان، المان، فرانسه، اتحاد شوروی و چکو سلوواکی سابق. کارهای عملده را در بخش معدن انجام داده است.

اما مطالعات دقیق، اساسی و سیستماتیک جیولوژیکی معدن جامد در افغانستان با ایجاد ریاست سروی جیولوژی در سال (۱۹۵۵) آغاز گردید. به منظور اجرای کارات جیولوژیکی گروپ های ساحوی در تشكیل ریاست سروی جیولوژی ایجاد و تعداد این گروپ ها در دهه (۷۰) به (۲۷) گروپ میرسید.

در اسر سعی و تلاش اداره سروی معدن در سال (۱۹۷۷) نقشه جیولوژیکی مواد مفیده به مقیاس (۱:۵۰۰۰۰) افغانستان ترتیب و در آن اضافه از (۴۰۰) ذخایر و ظواهر معدنی ثبت گردید که از جمله میتوان از معدن آهن مس عینک ذغالسنگ و یکتعداد معدن خورد و متوسط شامل طلا، نقره، پلاتین، جست، نکل، لاجورد، زمرد، یاقوت، تالک، بیرایت، کنسیت، تورمالین، فلورایت، کرومایت، نمک، عناصر رادییک تیف و دها معدن مرمر و رخام با بیش از (۱۴) رنگ و تعداد زیاد مواد ساختمانی میتوان نامبرد. در شکل ذیل مختلف اقسام و موقعیت طلا، مس، اهن و سنگ جواهر نشان داده شده است.

شکل ۲: موقعیت و نوعیت طلا (منبع: وزارت معدن و سروی جیولوژی افغانستان)

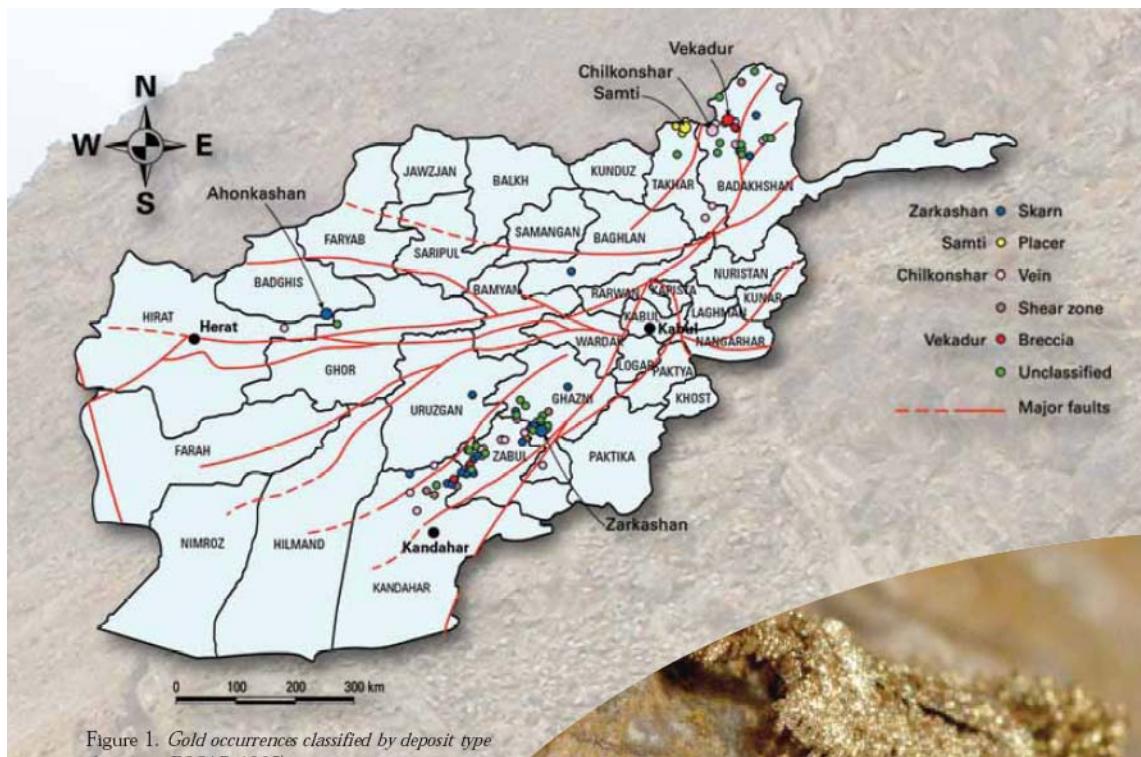

Figure 1. Gold occurrences classified by deposit type (based on ESCAP, 1995).

شکل ۳: موقعیت و نوعیت مس (منبع: وزارت معادن و سروی جیولوژی افغانستان)

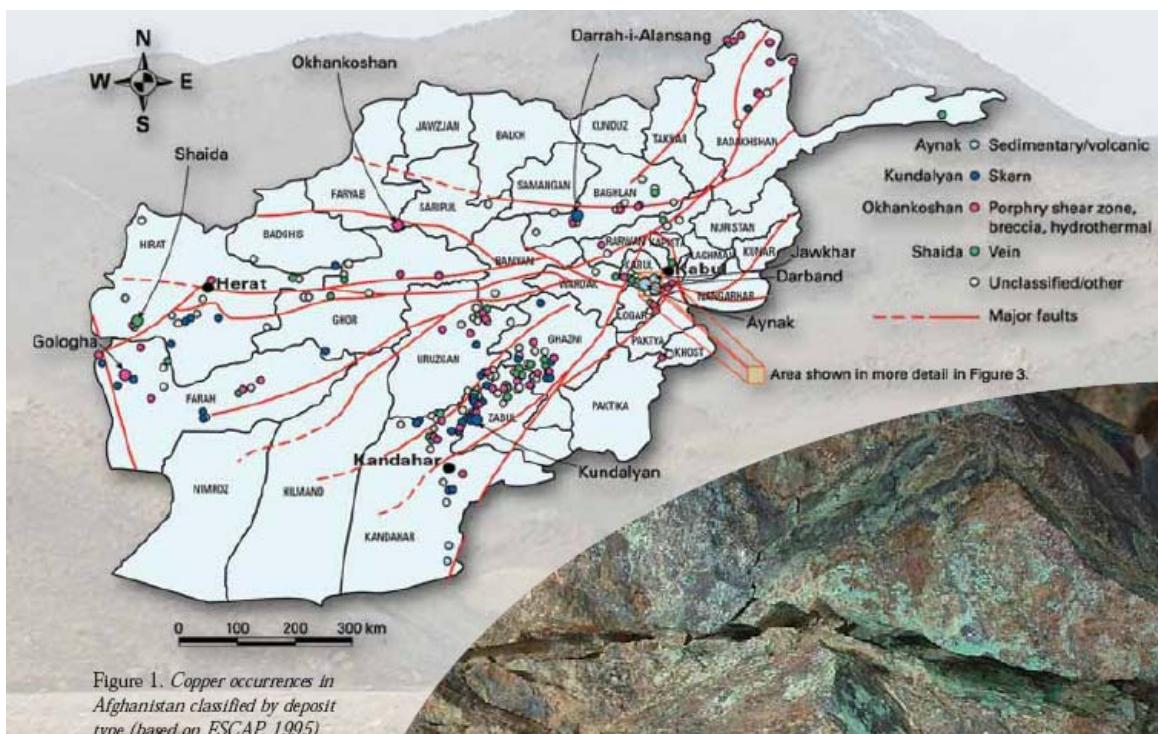
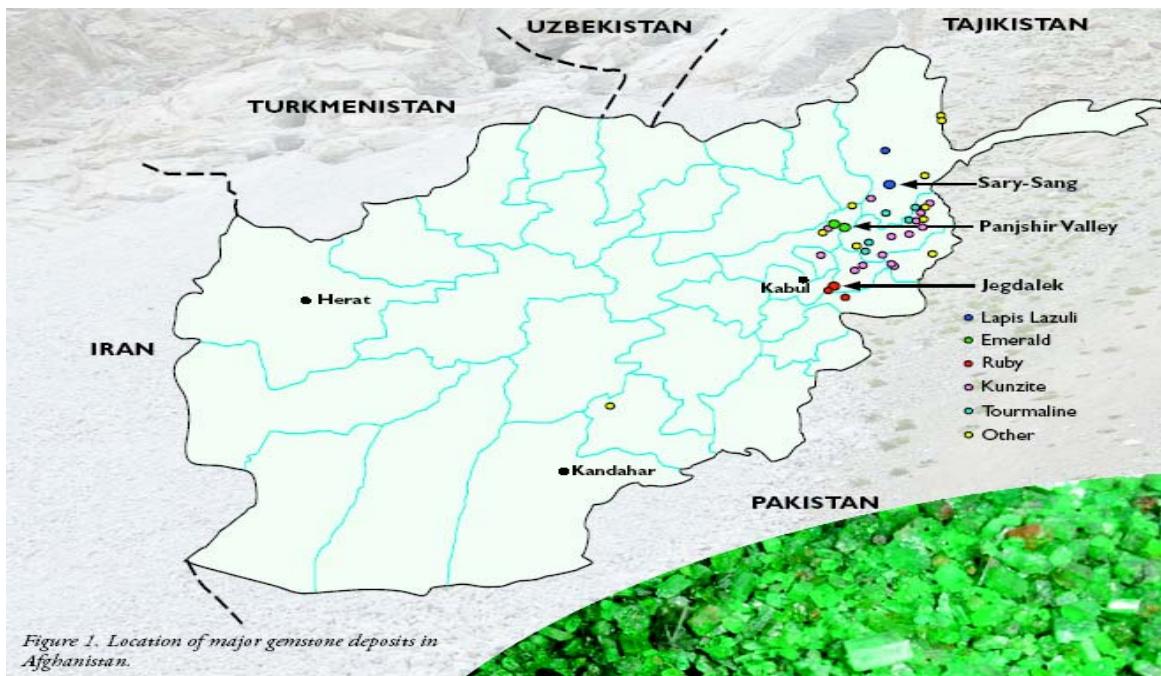

Figure 1. Copper occurrences in Afghanistan classified by deposit type (based on ESCAP, 1995).

شکل ۴: موقعیت و نوعیت اهن (منبع: وزارت معادن و سروی جیولوژی افغانستان)

شکل ۵: موقعیت و نوعیت جواهر افغانستان (منبع: وزارت معادن و سروی جیولوژی افغانستان)

همچنان ایجاد کامپلیکس لابراتوار های سروی جیولوژی که در آن وقت در منطقه نظری نداشت و امکان هر نوع تجزیه و مطالعه نمونه های ساحوی را داشت و ضرورت به ارسال آن به خارج از کشور به منظور تجزیه لابراتواری دیده نمی شد.

مطالعات مقدماتی به منظور ذخایر نفت و گاز طی سال (۱۹۵۰) به همکاری متخصصین امریکایی آغاز گردید طی سال (۱۹۵۵ - ۱۹۵۶) مطالعات سطحی و پراگنده جیولوژیکی توسط متخصصین آلمانی صورت گرفت اما مطالعات اساسی و علمی با تأسیس ریاست تفحصات پترول طی سال ۱۳۴۴ در ساقه سرپل آغاز گردید.

درسال (۱۹۵۸) قرارداد تفحص نفت و گاز شمال افغانستان با جانب شوروی وقت توسط وزارت معادن عقد گردید با جانب شوروی دراین قرارداد کشور های رومانیا ، چک و سلوواک و سویندن همکاری داشت که بعداز تکمیل نقشه های توپوگرافی و فوتوجیودوزی اولین برمه دستگاه (CRELUS) سویندن آغاز و بعداً با دستگاه (۵D) روسی به عمق (۱۲۵۰) متر برمه کاری اولین چاه تخصصاتی نفت اجرا و با توجه گیری از چاه مذکور ساحه انگوت ولايت سرپل منحيث يك معدن نفتی مسمی گردید .

به تعقیب آن ساحات گاز خیز دریتیم تاق - خواجه گوگردک - خواجه بولان - زگدیلی و بیان غور ، همچنان به شعاع (۵۰) کیلومتر اطراف شهر شیرغان کارهای تخصصاتی واکنشافی انجام یافت که در نتیجه (۳۵) سال کار و فعالیت متخصصین افغانی و روسی مجموعاً (۵۰۰) ساختمان دارای ظرفیت های احتمالی نفت و گاز شناسای و از جمله در (۶۷) ساختمان امور تخصصاتی واکنشافی توسعه یافت که در نتیجه (۸) ساختمان گازی به ظرفیت جیولوژیکی (۱۸۰) میلارد متر مکعب گاز ثبت گردید ذخایر جیولوژیکی معادن نفتی سرپل (۴۴,۵) میلیون تن و ذخایر قابل استخراج در حدود (۱۴,۵) میلیون تن متريک تثبيت گردیده است در جریان سال های متذکره د افغانستان (۵) حوزه نفت و گاز خیز تثبيت گردیده که از جمله صرف در ساحات آمودریا ، افغان تاجک (شمال شرق و شمال غرب) کارهای مفصلتر صورت گرفته اما در ساحه کتواز طی سالهای (۱۳۵۵ - ۱۳۵۶) کار های جیولوژیکی به همکاری متخصصین کمپنی توالت فرانسوی صورت گرفته که متخصصین مذکور ساحه کتواز را از حیث موجودیت احتمالی ذخایر نفت و گاز قابل دقیقی دانسته اما در ساحه جنوب غرب (هلمند) و غرب (هرات) کارهای قابل توجه دراین عرصه به پیمانه قابل ملاحظه صورت نگرفته است ..

دربخش صنایع:

از جمله کارهای بزرگ و مهم که طی سال های قبل صورت گرفته است احداث فابریکه کودوبرق مزارشریف با ظرفیت (۱۱۰۰۰) تن کودبوریا درسال (۴۸) میگاوات برق در ساعت ، احداث فابریکات سمنت غوری با ظرفیت (۱۰۰۰۰) تن درسال ، سمنت جبل السراج به ظرفیت اعظمی (۳۰۰۰) تن درسال ، فابریکه سمنت هرات و غوری دوم به ظرفیت روزانه به ترتیب (۸۰۰ - ۷۰۰) کار ساختمان آن تکمیل و ماشینری آن انتقال یافته بود نسبت تداوم جنگ ها توانست به فعالیت تولیدی آغاز نماید.

همچنان وزارت معادن و صنایع دربخش احداث فابریکه های نساجی ، صنایع مواد غذایی ، جن و پرسها ، احداث پارک های صنعتی ، کار خانه جات جنگلک ، حجاری و بتون فعالیت های زیاد داشته که اکنون امور فابریکات فوق مربوط این وزارت نمی باشد

طی سالهای قبل از جنگ در حدود (۲) میلارد متر مکعب گاز طبیعی (۱۰۰۰۰) یک صد هزار تن کود یوریا (۴۸) میگاوات ساعت برق بیش از (۲۰۰۰۰) دو صد هزار تن ذغالسنگ ، (۱۰۰۰۰) یکصد هزار تن سمنت ، (۱۲۰۰۰) یک صد ویست هزار تن نمک (۱۰۰۰۰) متر مکعب مواد ساختمانی و به پیمانه های کوچک استخراج لاجورد ، بیرایت ، ابرک ، تالک وغیره انجام یافته اما در اثر بحران جنگ تقریباً سه دهه زیاد ترین خسارات در عرصه معادن مخصوصاً تخریب لابراتواری های سروی معادن ، تاسیسات نفت و گاز شمال ، فابریکات پروسس سنگ و فابریکات جنگلک وغیره میتوان نامبرد .

دربخش هایdroجیولوچی آبهای زیرزمینی:

آبهای زیرزمینی با درنظرداشت انواع آن از جمله مواد معدنی و مطابق اساسات جیولوچی بحیث ذخایر معدنی پنداشته شده و در کشور ما طبق قانون ، این منابع ملکیت عامه بوده ، تنظیم و رهبری امور مربوط به مطالعه ، تحقیق ، اکتشاف ، حفاظت ، بهره برداری و طرز استفاده از آن منحيث ذخایر طبیعی از طریق وزارت معادن صورت میگیرد .

تنظیم واستفاده از آبهای زیرزمینی بنابر اهمیت حیاتی آن برای تامین آب صحی و آشامیدنی از جمله پروگرام های است که در اولویت کاروزارت معادن قرار دارد .

کشور ما بنابر موقعیت جغرافیائی محاط به خشکه از لحاظ ذخایر آبهای زیرزمینی چندان غنی نبوده و منابع تغذیه این ذخایر طبیعی تابع آبهای سطحی و رسوبات اتو موسفیری با اقلیم متفاوت به شکل برف و باران میباشد که در افزایش و کاهش آبهای تحت الارضی رول عمدی را بازی مینماید با نفوذ آبهای سطحی

در داخل طبقات احجار را به ودرزدار زمین عملیه فلتریشن و انحلال صورت گرفته که در تغییر خواص فزیکی و کمیابی آن نقش مهمی را دارد و این تغییرات میتواند آبهای زیرزمینی را مفید و قابل استفاده و با آبهای غیرقابل استفاده مبدل سازد.

آب منحیث محلول خوب با عبور از بین طبقات زمین دارای خواص متفاوت بوده . بنابراین ، تجزیه ، تحقیق ، اکتشاف ، تعیین و تشخیص آبها متکی به اساسات هایدرو جیولوژی به کمک میتواند های متداوله ولابراتوارهای فزیکی و کمیابی انجام داده میشود بر علاوه آبهای هایدروترمالی و منزالی که در اثر عملیات جیولوژیکی بوجود می اید نیز شامل آبهای زیرزمینی میباشد.

تحلیل اجزاء:

تماماً پروژه های مربوط به امور مطالعات جیولوژیکی کشور، تفحص ، اکتشاف و استخراج منابع معدنی از آغاز تا اکنون از طریق دولت بشكل پروژه های انکشافی و تصدی ها تمویل میگردد که مطابق پالیسی اقتصادی رژیم های گذشته در این عرصه سرمایه گذاری خصوصی صورت نگرفته است و هزینه های هنگفت پروژه ها سبب آن میگردید تا دولت نتواند موقوفیت های زیادی را در این بخش بدست آورد و از منابع طبیعی استفاده قابل ملاحظه نماید بنابراین موقوفیت مهمی وزارت معادن در این زمینه نداشته است.

بدون شک کشور ما با داشتن این همه ثروت طبیعی ، متأسفانه به نسبت اقتصاد ضعیف از جمله کشورهای عقب مانده و فقر محسوب میگردد ، زیرا موجودیت منابع سرشار طبیعی زمانی ثروت شمرده میشود که استفاده معقول اقتصادی از آن صورت گیرد . از نظر این وزارت برای تبدیل منابع طبیعی به ثروت قابل استفاده لازم است تمارا حل متعدد و یک سلسله فکتورهای باهم مرتبط و فعالیت های هم آهنگ ذیل در نظر گرفته شود.

▪ موجودیت قوانین و مقررات برای تنظیم امور مربوط به مواد معدنی (منرالها) و نفت و گاز (هایدروکاربن ها).

▪ موجودیت وجوه مالی کافی برای تامین هزینه های انجام امور جیولوژیکی ، تفحصاتی ، اکتشافی ، انکشافی و بهره برداری .

▪ شرایط مناسب و مساعد امنیتی برای انجام فعالیت های مربوط

▪ موجودیت فضای مناسب و مطمئن برای سرمایه گذاری.

▪ داشتن ظرفیت های لازم علمی ، تخصصی و توانائی استفاده از تکنالوژی معاصر.

▪ ایجاد منجمنت سالم و شفاف اداره مواد منزالی و نفت و گاز.

▪ تشخیص راه های موثر تعیین اولویت های برای رسیدن به هدف.

با تشکیل دولت جدید و تغییر نظام اقتصادی دولت به نظام اقتصاد بازار و تسجیل آن در قانون اساسی جدید کشور، فعالیت های وزارت معادن به یک چرخش استراتیژیک یعنی از سیاست عملیاتی تولیدی به سیاست پالیسی سازو و نظارت کننده مبدل گردد.

بخش دوم

اجرات فعلی

برنامه تقنینی وزارت:

با تصویب قانون اساسی جدید که بر مبنای آن تغیر نظام اقتصادی کشور مبتنی بر اقتصاد بازار زمینه های مناسب جهت رشد سکتور معادن ایجاد گردید با درنظرداشت اهمیت این سکتور در فقره زمینه اشتغال و تامین رفاه ملی ایجاد می نمود تا به منظور کسب اعتماد کمپنی های داخلی و خارجی جهت حفاظت و حراست از سرمایه های آنها و به خاطر جلب آنها در سرمایه گذاری در سکتور معادن ایجاد می نمود به منظور تنظیم امور به این سکتور استاندار تقنینی طرح و تصویب گردد.

وزارت معادن در مورد داشتن استاندار تقنینی لازم اجرات ذیل را انجام داده است.

۱ - قوانین ، مقررات و طرز العمل های عمدہ که سکتور مربوط به منابع معدنی را رهنما می کند

عبارت اند از:

قانون مترالها(مواد معدنی) مصوبه مورخ ۱۳۸۴/۴/۲۵

قانون هایdro کاربن ها (نفت و گاز) مصوبه مورخ ۱۳۸۴/۱۱/۳

مقرره هایdro کاربن ها که نهائی شده و فعلاً غرض طی مراحل قانونی بوزارت محترم عدلیه گسیل شده است.

مقرره مترالها به همکاری متخصصین و مشاورین حقوقی بانک جهانی تحت کار قرارداد.

قانون توزع گاز افغانستان که در حال نهائی شدن است که بعداً غرض طی مراحل به وزارت محترم عدلیه فرستاده خواهد شد.

وزارت معادن بتاسی از ماده نهم قانون اساسی کشور بمنظور ثبت مالکیت و کنترول دولت بر معادن ، طرز محافظت ، اداره ، استفاده ، کاربرد و جلب و تشویق سرمایه گذاری خصوصی در امور فعالیت های مترالی و تنظیم سایر فعالیت های مربوط به آن قوانین مترالها و هایdro کاربن ها را طرح و از طریق شورای وزیران جمهوری اسلامی افغانستان به تصویب رسانیده است که مطابق قوانین مذکوره وزارت معادن امور مربوط به ثبت مالکیت ، کنترول ، تفحص ، اکتشاف ، بهره برداری ، استخراج ، غنی سازی ، پروسس ، شکل دهی ، حمل و نقل ، بازاریابی ، فروش و صدور مواد معدنی در سطح زمین یا زیرزمین یا در مجري ایجاد آن در قلمرو کشور را به عهده دارد.

تصویب این قوانین فعالیت های معدنکاری را قانون مند ساخته و با ایجاد فضای مناسب اعتماد بستر های خوب را جهت جلب سرمایه گذاری های خصوصی اعم از داخلی و خارجی مساعد ساخته است با جلب سرمایه گذاری های خصوصی در پروژه های استفاده از منابع طبیعی طی چند سال محدود این سکتور میتواند نقش مهم و اساسی را در جهت کاهش فقر، بی کاری و تامین رفاه ملی و رشد اقتصاد کشور ایفا نماید.

بر مبنای قوانین موضوعه و نیاز مندی های مبرم کنونی وزارت معادن ساختار تشکیلاتی جدید را که جواب گوی برآورده شدن اهداف این سکتور باشد ترتیب و بعد از حصول منظوری مقامات ذیصلاح کشور در اجرای ریفورم اداری مطابق پالیسی جدید به همکاری و مشوره بانک جهانی طبق معیارهای بین المللی اقدام نموده است (گراف ضمیمه است) .

با تصویب قوانین منralها و هایدروکاربن ها تمام فعالیت های وزارت معادن مخصوصاً درخش سپردن امور مربوط به بهره برداری از منابع طبیعی از طریق سکتور خصوصی برطبق قوانین نافذه صورت گرفته که این قوانین برای اولین بار زمینه حضور متشبthen خصوصی را در سرمایه گذاری بالای سکتور معادن مساعد و تنظیم نموده است.

۳- مرحله اول و دوم اصلاحات و بازسازی ابتدائی (PRR) در وزارت معادن تکمیل گردیده فعلاً وزارت معادن در حالت استخدام کارکنان از طریق پرسوه آزاد میباشد وزارت معادن همکاری با نک جهانی را در تکمیل مقره منralها جلب نموده که با تکمیل آن زمینه تطبیق بهتر قانون مساعد خواهد شد.

وزارت محترم عدیله در زمینه نهائی ساختن و تصویب مقره هایدروکاربن ها وزارت معادن را همکاری خواهد نمود زیرا این مقره طی چند روز آینده تکمیل خواهد شد هم اکنون تحت کاریاست تقدیم وزارت محترم عدیله قرار دارد.

بانک انکشاف آسیای در تکمیل مسوده نهائی قانون گاز افغانستان وزارت معادن را همکاری نموده و این پرسوه فعلاً مشوره جانبین تحت کار قرار دارد.

ب. تحلیل ظرفیت:

وزارت معادن از جمله وزارت های است که از لحاظ داشتن کادرهای تحصیل یافته و مسلکی تا حد لازم غنی بوده ولی آنچه که مربوط به ظرفیت کاری در شرایط فعلی و تکنالوژی معاصر مطرح است دریک سطح نسبتاً پائینتریه نسبت عوامل مختلف قرار دارند که از جمله میتوان از تاثیرات بحران داخلی کشور و عقب مانده گی از علوم معاصر و تکنالوژی جدید یاد آور گردید که رفع این نقیصه را میتوان به همکاری کشورهای متحابه و دوستها از طریق تدویر کورس ها ، ورکشاپ ها ، سمینارها ی علمی ، کنفرانس ها ، بورسها تخصصی و بازدید مستقیم شان از پروژه های فعال خارج از کشور بروزدی فراهم نمود.

وزارت معادن برای متخصصین خویش تقاضای ارتقای ظرفیت را مینماید که برای اولین مرتبه طبق قوانین منralها و هایدروکاربن ها در نظر دارد تا امور مربوط به تفحص ، اکتشاف ، استخراج و بهره برداری از منابع طبیعی را از طریق سکتور خصوصی انجام دهد. پرسوه های داوطلبی ، تکمیل استان تدریجی بررسی و ارزیابی استان ، عقد قرارداد ها و بالاخره سپردن آن ها تا مرحله نهائی به کمپنی های خصوصی مستلزم یک سلسله تجارت قبلی با در نظر داشت اصول و مقررات خاص میباشد.

وزارت معادن با آنکه طبق مواد قانون منralها اداراتی را که در این راستا وظایف و مکلفیت دارند در چوکات وزارت معادن ایجاد نموده است مانند: اداره کادستر معادن ، اداره ارزیابی و کنترل معادن و اداره حفظ محیط زیست اما به نسبت اینکه این ادارات در مرحله آغاز فعالیت خویش قرار دارند نیاز شدید به آموزش لازم داشته تا از ظرفیت لکاری برخوردار گردند.

■ درخش مطالعات جیولوژیکی کشور، اداره سروی جیولوژی افغانستان ازنگاه کادرهای متخصص و مجروب مشکل نداشته اما از لحاظ نداشتن لابراتوارهای مجهز و تجهیزات مطالعاتی جیولوژیکی و ترنینگ ساحوی و وجوده کافی برای انجام فعالیت های جیولوژیکی دچار مشکل اند که در این زمینه توجه دولت و کشورهای دونر جلب گردد تا باشد اداره سروی جیولوژی افغانستان به یک اداره قوی و خود کفایت اداره ملی جیوساینس در سطح کشور تبارز نماید.

اگرچه تا اکنون اداره سروی جیولوژی آمریکا (USGS) ، اداره سروی جیولوژی بریتانیا (BGS) و متخصصین بانک جهانی (W.D) کارهای موثر و سودمندی را انجام داده اند ولی نیازمندی به تداوم آن موجود است. اداره سروی جیولوژی امریکا (U.S.G.S) در مورد سروی ارزیابی معادن از طریق تطبیق سروی جیوفزیکی هوای به پیشبرده و امیدواری های بزرگ در مورد موجودیت مواد معدنی در سطح کشور جامد و هایدروکاربن ها در پنج ساحه نفت و گاز خیز نوید داده است. که با تکمیل مطالعات مذکور کارهای سروی جیولوژیکی معادن پیشنبی شده بشکل وسیعی آن جهت ثبت ذخایر حقیقی در آینده های نزدیک آغاز خواهد یافت.

■ برنامه های آموزشی رشد ظرفیت از طریق بانک جهانی و کمیسیون مستقل اصلاحات اداری فعلاً برای پروگرام های تربیوی در وزارت معادن بمنظور حل مشکل ارتقای ظرفیت در حال انکشاف میباشد.

- احیاء مجدد لبراتوارهای اداره تحقیقات جیوانجنیری و خدمات هایدروجیولوژی دروزارت از ضرورت های عمدۀ محسوب میگردد که نیاز فوری به اکمال و تجهیز دارند زیرا انجام فعالیت های آنها بدون داشتن چنین تجهیزات ولا براتوارها موثر و مفید نخواهد بود.
- در شرایط فعلی ظرفیت فنی برای احیاء مجدد و ترمیم چاه های گازی معادن گازدار وجود دارد ولی دستگاه های تحقیقات جیوفزیک صنعتی موجود نیست که از آن استفاده بعمل آید.

ج. امنیت:

چون ذخایر معدنی معمولاً باقیه دور تراز مرکز شهرها قرار داشته و سرمايه گذاری بالای آنها مستلزم امنیت و ثبات دائمی میباشد ولی تا جاییکه ملاحظه میگردد شرایط امنیتی طور لازم وجود ندارد و در شرایط فعلی در اکتفاقات به نسبت عدم امنیت کافی و رضایت بخش بعضی از مواد معدنی بطور غیر مجاز و غیرقانونی به شکل غیر فنی و تختنیکی مورد استفاده سو قرار میگیرد که این عمل نه تنها دست برد به دارائی های عامه محسوب میگردد بلکه بالای تخریب معادن و حتی از بین رفتن آن تأثیرات منفی دارد.

وزارت معادن خواهان آنست که تمام ظواهر معدنی ، ذخایر طبیعی کشور تحت پوشش لازم امنیتی قرار گرفته و از دست برد چپاول گران وزور گویان محلی خارج گردد . افزود بر این عدم وضع امنیتی در تعداد از مناطق کشوریک سلسه بروگرام ها و برنامه های تخصصاتی و مطالعاتی جیولوژیکی را متأثر ساخته و مانع میگردد که توجه جدی دولت در این زمینه لازمی پنداشته میشود و این در حالیست که غالباً وزارت معادن به نسبت چالش های امنیتی بروگرام های موجود پلان شده خویش را عملی کرده نمیتواند.

گروپ سروی جیولوژی که آماده سفر برای مطالعات و نمونه گیری از ساحات پلانی میباشد به نسبت عدم اطمینان کامل به وظایف شان ادامه داده نمیتوانند و حتی از ساحات که عملاً از ذخایر طبیعی استفاده سوء بعمل می اید موظفین و کنترولر ان وزارت معادن بخاطر عدم مطمئن از ساحات بازدید کرده نمی توانند.

استراتیژیک یعنی از سیاست عملیاتی تولیدی به سیاست پالیسی ساز و نظارت کننده مبدل گردد.

بخش سوم

استراتیژی در راستای نیل به تنایج متوجه

مردم و جامعه رنج کشیده افغانستان طی سالیان کشمکش های داخلی رنج و زحمات فراوان را متحمل گردیده ، منابع طبیعی و ثروت های ملی که غنای سرشار طبیعی و متعلق به مردم افغانستان است نیز طی سالهای جنگ شدیداً متاثر گردیده است.

سال (۱۳۸۰) روزنه امیدرا دربرابر دیده گان خسته از جنگ مردم افغانستان به ارمغان آورد و هنوز راه دراز به منظور رسیدن به سرمنزل مقصود در پیش است.

مردم ما توقع دارند تا با طرح ریزی های معقول و تحقق بخشیدن پلان های دور نمایی واستراتیژی معقول در عرصه صلح ، امنیت ، رشد زیربنای اقتصادی صاحب یک زندگی آبرومند و مرفة گردن.

واضح است که به منظور برآورده شدن هر هدف داشتن برنامه معقول واستراتیژی قبل از تنظیم شده ضروری پنداشته میشود تا در روشنی آن به اهداف کوتاه مدت ، میان مدت و دراز مدت نایل آیم .

از این‌رو وزارت معادن با درک اهمیت موضوع به منظور استفاده وبهره برداری موثر و معقول از منابع طبیعی استراتیژی ذیل را ارائه می نماید.

بخش امور جیولوژیکی:

اهداف استراتیژیک در این بخش عبارت اند از:

- تطبیق مراحل اصلاحات و بازسازی (PRR) وزارت معادن بمنظور ایجاد یک اداره موثر و عصری.
- برنامه ریزی امور اکتشافی ، نقشه برداری ، سروی مواد منزالی و نفت و گاز ، جمع آوری معلومات جیولوژیکی و جیوفیزیکی.
- انکشاف سکتور منزالها ، هایدروروکاربن ها و هایدروجیولوژی از طریق سکتور خصوصی.
- تنظیم امور اکتشافی مقدماتی نهائی و تثبیت ذخایر.
- رشد و انکشاف امور زمین شناسی از طریق سروی و اجرای تحقیقات منظم و باکیفیت و بدسترس قراردادن معلومات جدید جیوساینس به مراجع علاقمند در امور معادن .
- انجام مطالعات در مورد فعالیت های جیولوژیکی .
- جمع آوری معلومات جیوساینس از طریق قراردادی ها و کمپنی های سکتور خصوصی و کارهای اکتشافی گروپ های کاری سروی جیولوژی ، ساختن دیتاپیس و حفظ معلومات مذکوره.
- ارتقای ظرفیت کارمندان سروی جیولوژی و موثریت کاری آنها.
- ایجاد محیط کاری مناسب و فراهم آوری تسهیلات لازم برای بلند بردن سطح دانش کارمندان
- معیاری ساختن کاری کارمندان سروی جیولوژی
- تجهیز لابراتوارهای سروی جیولوژی برای شناخت ، تحلیل و تجزیه عناصر مواد منزالی و هایدروروکاربن ها (نفت و گاز)
- توأمیت با اداره های سروی جیولوژی کشورهای متحابه و جلب همکاری آنها برای ارتقاء کیفیت کاری سروی جیولوژی افغانستان.

دربخش مواد معدنی (منالها)

وزارت معادن برای تحقق ستراتیژی اکشاف ملی افغانستان که شرایط کلیدی را جهت بنیان گذاری یک ملت مرغه و انکشاف یافته اقتصادی اجتماعی مشخص نموده است، وظیفه خود میداند تا جهت استفاده معقول و پرمنفعت از طریق بهره برداری ذخایر منوالی بطور متداوم نقش ارزنده خویشرا ایفا نماید و جهت تحقق اهداف فوق اجرآت ذیل را درنظردارد.

- تکمیل امور تنبیئی مربوط بوزارت معادن
- طرح و تطبیق پالیسی منوالی بشمول پالیسی مربوط به ترویج سرمایه گذاری خصوصی در عرصه فعالیت های منوالی و انکشاف آن در کشور.
- تشخیص و جمع آوری معلومات لازم برای سپردن ذخایر مواد معدنی به سرمایه گذاری
- ایجاد فضای مناسب و مطمئن برای سرمایه گذاری سکتور خصوصی طبق قانون منالها.
- جمع آوری و معلومات و ساختن دیتا بیس در مورد ذخایر مکشوفه.
- ترویج صنعت معدن کاری به سطح کوچک و متوسط
- اعطای، تمدید و فسخ جواز نامه ها و اجازه نامه های فعالیت های منوالی (معدن کاری).
- تهیه اسناد داوطلبی و آماده نمودن استاد قرارداد غرض بحث، مطالعه و تصویب.
- تشخیص و تعین ساحت منوعه.
- ترتیب و تنظیم دستورالعمل های که جوابگوی کاهش ضایعات در حین پروسه استخراج مواد معدنی باشد.
- تأمین و تعمیل شفافیت در مراحل داوطلبی ها و انتخاب داوطلب برنده و عقد قراردادها.
- تعین اندازه فیصلی حق الامتیاز (رویالتی) در حالت طبیعی و حصول اطمینان از جمع آوری آن.
- کنترول و بازرسی از اجرآت - قراردادی ها مطابق شرایط قرارداد.
- کنترول و ارزیابی اجرآت قراردادی در رابطه به حفظ محیط زیست و اجتماعات محل طبق قوانین.
- ارزیابی تخفیکی غرض بازسازی و پلان نمودن کاهش اثرات کاری در مورد فعالیت های مواد منوالی.
- ارزیابی تخفیکی تعهدات در مورد حفاظت محیط زیست.
- انکشاف صنایع پروسسی مواد منوالی در کشور از طریق سکتور خصوصی.

دربخش نفت و گاز (هایدروکاربن ها)

اهداف ستراتیژیک وزارت معادن در بخش نفت و گاز برای تفحص، اکشاف و بهره برداری از این منابع با ارزش اقتصادی قرار ذیل است.

- ترتیب و تنظیم قانون و مقرره گازبرای (انتقال، توزیع و مصرف گاز)
- تقسیم بندی حوزه های نفت و گاز خیز کشور به بلاک های معین و جداگانه برای انجام فعالیت های تفحصاتی و فعالیت های بعدی.
- انجام یک سلسه فعالیت های مقدماتی برای تکمیل معلومات در مورد نفت و گاز خیزی حوزه های کمتر مطالعه شده.
- تعیین و تشخیص بلاک های نفت و گاز برای سپردن آنها به سکتور خصوصی با در نظر داشت شرایط مساعد.
- سپردن بلاک های نفت و گاز دارجت اکشاف، اکشاف، و بهره برداری از طریق داوطلبی بین المللی بصورت شفاف مطابق معیار های جهانی به سکتور خصوصی.
- آغاز سروی مقدماتی در حوزه رسوبی کنواز، هلمند و سیستان.

- طرح بلان گذاری گازرسانی بولایات کشور از طریق سکتور خصوصی.
- ارتفاع سطح ظرفیت تخصصی و مسلکی کارکنان عرصه نفت و گاز
- ایجاد ساختارهای جدید تشکیلاتی در بخش نفت و گاز که جوابگوی نیازمندی فعالیت‌های وزارت معادن شده بتواند.

دربخش هایدروجیولوچی آبهای زیرزمینی:

قانون اب که دربرگیرنده آبهای سطحی و عمیق میباشد در سطح کشور برای تنظیم و تامین این ماده حیاتی طرح و تصویب گردیده که استراتژی وزارت معادن درجهت تطبیق این قانون و تغییر بهتر استفاده از آبهای زیرزمینی بطور فشرده قرار ذیل است.

- طرح مسترپلان مربوط به انکشاف آبهای زیرزمینی طبق قوانین و مقررات.
- طرح و تهیه مقرره تنظیم آبهای زیرزمینی.
- نهیه و جمع آوری معلومات مفصل از وضعیت فعلی آبهای زیرزمینی در سطح کشور.
- احیاء مجدد بخش تحقیقاتی هایدروجیولوچی و چیوانجیری وزارت معادن که درنتیجه بحران داخلی کشور کاملاً از بین رفته است.
- تحقیق و مطالعه گستردگی آبهای زیرزمینی مخصوصاً مناطق که از ناحیه کمبود آب آشامیدنی آسیب پذیراند.
- تنظیم و رهبری سالم مراجع که در رابطه به تامین و استفاده آب فعالیت نماید.
- حفظ و مواطبت از آبهای زیرزمینی و استفاده موثر از آن.
- تعیین و تشخیص کیفیت آبهای زیرزمینی مطابق معیارهای بین المللی.
- توزیع جوازبرای سکتور خصوصی که در بخش آبهای زیرزمینی فعالیت ننمایند.
- تنظیم امور مربوط به تامین آب صحی و آشامیدنی به همکاری وزارت صحت برای افراد جامعه و مخصوصاً مناطق پرجمعیت کشور.
- جلوگیری از ملوث شدن آبهای زیرزمینی.
- جلوگیری از استفاده خود سرانه و غیرقانونی از آبهای زیرزمینی که موجب تخریب و ملوث شدن آبها میگردد.
- احیاء مجدد و تاسیس استیشن‌های جدید هایدروجیولوچیکی برای جمع آوری معلومات وارقام ضروری.
- جلوگیری از فعالیت‌های که در ملوث ساختن آبهای طبقاتی تاثیرگذاراند.
- تشویق و فراهم نمودن زمینه‌های مساعد برای فعالیت‌های سکتور خصوصی در بخش‌های آبهای زیرزمینی.
- تامین ارتباط کاری و هم آهنگ ساختن برنامه‌های سکتور آب با وزارت صحت، وزارت اکتشاف دهات، وزارت زراعت، وزارت انرژی و آب و ادارات مسئول دیگر.
- تنظیم برنامه‌های موثرجهت ارتقای سطح آگاهی عامه برای طرز استفاده از منابع آبهای زیرزمینی از طریق وسائل اطلاعات جمعی.
- استراتژیک یعنی از سیاست عملیاتی تولیدی به سیاست پالیسی سازو و نظارت کننده مبدل گردد.

بخش چهارم

طرح برنامه تطبیق استراتئی وزارت معادن

برنامه های عمده وزارت معادن:

برنامه تطبیق اصلاحات اداری (PRR)

برنامه تکمیل امور تقینی مربوط به وزارت معادن

برنامه پیگیری مطالعات جیولوژیکی کشوریه سطح گسترده

تفحص ، اکتشاف و استخراج منابع منزالی از طریق سکتور خصوصی و یا سروی جیولوژی وزارت معادن

برنامه تفحص ، اکشاف ، استخراج ، اکشاف و بهره برداری ذخایر نفت و گاز در کشور از طریق دولت و یا سکتور خصوصی.

برنامه رشد و ارتقاء ظرفیت ها.

برنامه پروژه های تحقیقی دراز مدت جیو ساینس

برنامه احیاء مجدد و تجهیز لابرаторها و بخش تختیکی وزارت.

برنامه های فوق الذکر هریک به اساس ضرورت مندی عاجل و مبرومیت آن بمنظور جهت یابی اساسی فعالیت های وزارت معادن و در عین زمان غرض احیاء مجدد و تقویت زیربناهای سکتور معادن در کشور بزرگزیده شده است. تحقق این برنامه ها میتواند وزارت معادن را در راستای تطبیق ستراتئی اکشاف ملی افغانستان در جهت رشد اقتصاد ملی از طریق بهره برداری از منابع طبیعی کشور حمایت نماید.

هریک از برنامه های فوق الذکر دارای پروژه های مشخص کاری بوده که ذیلاً بطور مفصل از آنها تذکر بعمل می آید.

برنامه تطبیق اصلاحات اداری وزارت معادن (ریفورم):

وزارت معادن در گذشته به اساس پالیسی های قبلی تمام فعالیت های مربوط به معادن از آغاز (مطالعات جیولوژیکی) تا انجام (بهره برداری از ذخایر طبیعی) را بصورت مستقیم و عملأً توسط پروژه های مربوط بدش داشت . با تغییر پالیسی اقتصادی دولت و مطابق به قوانین مواد معدنی جامد (منزالها) و نفت و گاز (هایدرو کاربن ها) که بتاسی از قانون اساسی و پالیسی اقتصادی دولت طرح و تصویب گردیده است تغییر کلی در شاخص های کاری وزارت معادن رونما گردید که به اساس احکام قوانین متذکرہ منبع وزارت معادن به حیث یک اداره پالیسی ساز و کنترول کننده امور مربوط به معادن را تنظیم و رهبری مینماید.

در حال حاضر ساختار تشکیلاتی و اداری وزارت به اساس ستراتئی و پالیسی جدید فعالیت ها، لزوم به تجدید ساختار داشته، که طبق قوانین منزالها و هایدرو کاربن ها در چوکات وزارت ایجاد گردیده است .

مرحله اول و دوم اصلاحات و بازسازی ابتدائی (PRR) در وزارت معادن تکمیل گردیده فعلاً وزارت معادن در حالت استخدام کارکنان از طریق پرسوه آزاد میباشد وزارت معادن همکاری با نک جهانی را در تکمیل مقرره منزالها جلب نموده که با تکمیل آن زمینه تطبیق بهتر قانون مساعد خواهد شد .

تطبیق مرحله دوم اصلاحات در وزارت معادن ، جهت پیگیری و آغاز مجدد مطالعات جیولوژیکی کشور طبق میتوده های معاصر بطور گسترده آن در راستای بهره برداری و اکشاف منابع طبیعی کشور برای رشد اقتصاد ملی و فراهم آوری معلومات و دینا های جدید یاری رسانیده و کشور مارا صاحب یک اداره ملی جو ساینس خواهد ساخت تطبیق عملی این پرسوه طور یکه ملاحظه میگردد حدود (۱۷) ماه نیاز خواهد داشت.

برنامه تکمیل امور تقنینی وزارت:

مبرهن است که برای تنظیم و پیشبرد بهترامور مربوط ، موجودیت قوانین و مقررات یک امر لازمی پنداشته میشود و مخصوصاً وزارت معادن که در نظر دارد برای نخستین بارز مینه حضور متشبین خصوصی را در عرصه سرمایه گذاری درسکتور معادن آماده و فراهم نماید نیازمند طرح قوانین و مقرره های درین زمینه میباشد زیرا موجودیت قوانین و مقرره ها علاوه بر تعین و تشخیص وظایف و مکلفت ها ، حقوق و وجایب را حاوی میباشد که متنضم حقوق و حدود فعالیت های متقابل گردیده در جلب و تشویق سرمایه های داخلی و خارجی درسکتور معادن موثر ، مفید و لازمی میباشد.

وزارت معادن تا اکنون توانسته است قوانین منزالها و هایدو روکارین ها را به همکاری بانک جهانی و بانک انکشاپ آسیانی مطابق به معیارهای ملی و بین المللی طرح و به تصویب کاینه جمهوری اسلامی افغانستان برساند.

موجودیت قوانین مذکوره در جلب و تشویق سکتور خصوصی برای سرمایه گذاری درسکتور معادن مساعدت نموده فضای حسن نیت و حسن اعتماد متقابل را تضمین نموده فرصت های لازم در عرصه انکشاپ منابع طبیعی افغانستان و بهره برداری از آنها را ایجاد مینماید.

▪ مقرره نفت و گاز(هایدو روکارین ها) به همکاری متخصصین و حقوقدانان بانک جهانی بمنظور تطبیق بهتر احکام قانون هایدو روکارین ها و ایجاد شرایط سهل با حفظ منافع ملی کشور در عرصه سرمایه گذاری بالای پروژه های نفت و گاز ترتیب و بعد از غور و بررسی همه جانبه توسط متخصصین وزارت معادن و وزارت محترم عدله هم اکنون غرض طی مراحل قانونی تحت کار ریاست تقنین وزارت محترم عدله قرارداد و عنقریب غرض تصویب به مراجعت مربوطه ارسال میکرد .

▪ کارروی طرح مسوده مقرره منزالها به همکاری متخصصین و قانوندانان بانک جهانی آغاز گردیده است که آماده شدن مقرره مذکور وزارت معادن را در راستای عقد قرارداد ها و سپردن معادن به سکتور خصوصی مطابق به معیارهای بین المللی با درنظرداشت منافع ملی کشور مساعدت خواهد نمود.

▪ وزارت معادن در زمینه ، توجه و همکاری مسئولین مربوط و مخصوصاً توجه بانک جهانی را خواهان است تا این پروسه را تسریع بخشیده و در ختم سال ۱۳۸۶ مقرره منزالها تکمیل نهائی و تصویب گردد.

▪ طرح مسوده قانون گاز افغانستان که معمولاً فعالیت های مربوط به تنظیم ، انتقال ، توزیع ، ذخیره ، فروش ، مصرف گاز و تحصیل عواید را دربردارد به همکاری بانک آسیانی آمده گردیده که هم اکنون برای غنامندی بیشتر تحت غور و بررسی متخصصین این وزارت قرار دارد. این قانون فرست سرمایه گذاری های بیشتر و اعتماد لازم کمپنی های سکتور خصوصی را برای سرمایه گذاری در بخش خرید و توزیع گاز طبیعی در کشور و آنهم در زمانیکه وزارت معادن در نظردارد عنقریب (۳) بلاک نفت و گازرا از طریق داوطلبی آزاد به سکتور خصوصی بسپارد ایجاد خواهد نمود.

برنامه پیگیری و آغاز مجدد مطالعات جیولوژیکی کشور به سطح گستردگی:

هر چند از آغاز مطالعات جیولوژیکی کشور حدود (۵) دهه گذشته است ولی تا اکنون بیش ازده در صد اراضی کشور مطالعه نشده است بنابراین تکمیل مطالعات جیولوژیکی کشور بطور وسیع ، گستردگی ، مفصل و مکمل از وظایف اساسی وزارت معادن برای کشف ذخایر طبیعی بشمار میبرود. کشف ذخایر طبیعی متعدد درنتیجه مطالعات محدود قبلی امیدواری متخصصین سکتور معادن را برای دست یابی به منابع طبیعی بیشتر، افزایش میبخشد و کار روی آغاز مجدد مطالعات جیولوژیکی علاوه بر نیازمندی های دانش مسلکی و تخصصی مستلزم وجوده مالی کافی برای هزینه های اکمال وسائل و تجهیزات مورد ضرورت میباشد. وزارت معادن برای مطالعات و شناخت دقیق از داشته های طبیعی کشور موجودیت و تجهیز اداره سروی جیولوژی افغانستان را جهت انجام امور فوق ضروری و حتمی دانسته مخصوصاً در مطالعات مقدماتی تهیه و جمع آوری معلومات که برای جلب سرمایه گذاری درسکتور معادن به آنها نیاز شدید و فوری محسوس میباشد. وزارت معادن لازم میداند تا لابراتوارهای سروی جیولوژی افغانستان بشکل مدرن به اساس میتودهای معاصر تحقیقاتی احياء و بازسازی و گروپ های سروی جیولوژیکی ریاست سروی جیولوژی با وسائل و وسایط مورد ضرورت تجهیز شده و هزینه های لازم در زمینه آغاز فعالیت ها فراهم گردد.

وزارت معادن در زمینه ، پلان های مشخص را به همکاری کشورهای متحابه و دو نرها روی دست دارد که در بخش پروژه های این وزارت تذکر بعمل آمده است.

تفحص ، اکتشاف و استخراج منابع منرالی :

وزارت معادن بتاسی از پالیسی اقتصادی دولت ، قانون منرالها و ستراتیژی وزارت معادن با درنظرداشت امکانات محدود سرمایه گذاری بالای پروژه های اکتشافی معادن ، امور اکتشاف و بهره برداری منابع منرالی کشور را برای رشد اقتصاد ملی در کوتاه مدت از طریق سروی جیولوژی و عمدتاً سکتور خصوصی انجام میدهد.

وزارت معادن برای برآورده شدن هدف فوق در نظر دارد تا با حفظ منافع ملی در چوکات قوانین نافذ کشور امور استخراج ، بهره برداری و اکتشاف منابع منرالی را یکی پیدیگری از طریق جذب سرمایه گذاری های خصوصی به استفاده و بهره برداری بسپارد که این پرسه را از سپردن پروژه ها و معادن ذیل آغاز نموده است.

- قرارداد سپردن فابریکات تولیدی سمنت غوری اول و دوم به سکتور خصوصی
- تکمیل پرسه به اجاره سپردن فابریکه تولید سمنت جبل السراج به سکتور خصوصی
- تکمیل پرسه به اجاره سپردن فابریکه جدید تولید سمنت در ولایت هرات .

۱- عقد قرارداد و سپردن فابریکات تولید سمنت به سکتور خصوصی در حال صورت گرفته است که کشور در حال بازسازی بوده و بیش از هر وقت دیگر نیاز شدید به مواد ساختمانی و مخصوصاً به سمنت دارد زیرا در طی (۵) سال گذشته مقدار قابل ملاحظه سمنت بی کیفیت از کشورهای خارج تورید و در مقابل مبالغ هنگفت اسعار از کشور خارج گردیده که تأثیرات سوء را در سطح عواید ملی کشور بجا میگذارد. از سوی دیگر با تکمیل میعاد استهلاک فابریکات تولید سمنت غوری اول و جبل السراج طرفیت تولیدی آنها به حدی پائین آمده بود که دیگر فعالیت آنها غیرااقتصادی محاسبه شده است. سپردن فابریکه به سکتور خصوصی تحت شرایط صورت گرفته است که طرفیت تولید آنها ارتقا می نماید فابریکات تولید جدید احداث گردد که در این صورت مطابق قرارداد عواید قابل ملاحظه از مدرک حق الاجاره ، رویالیتی و تکس ها بدست می آید و از سوی دیگر نیازمندی کشور ازناحیه کمبود سمنت تاحدی معرف شده میتواند.

سپردن معادن به سکتور خصوصی:

الف: وزارت معادن با درنظرداشت نیاز شدید کشور به انرژی سوخت بمنظور ارتقاء ظرفیت تولید ذغال سنگ معادن متذکره را تحت شرایط که در آن منابع کشور و عواید ملی بهتر تامین شده میتواند به سکتور خصوصی سپرده است.

پرسه استخراج و بهره برداری از معادن متذکره با میتواند های معاصر طبق شرایط قرارداد صورت خواهد گرفت . علاوه بر آن تمام کارمندان و کارگران معادن را کمپنی قراردادی به کارگماشته و جذب مینماید به اساس محاسبات که صورت گرفته است عواید که از مدرک جمع آوری رویالیتی (حق الایتی) ، حق الاجاره ، تکس ها حاصل میگردد بسیار بلند تراز آن است که تولید ذغال توسعه یک پروژه دولتی صورت گیرد زیرا عصری سازی معادن در انکشاپ وارتقاء سطح تولید نقش مهم وارزنه را ایفا مینماید که این کار طبق شرایط قرارداد از مکلفیت های کمپنی میباشد.

ب- وزارت معادن در نظر دارد طبق پلان مطروحه کابینه جمهوری اسلامی افغانستان برای تولید انرژی برق از ذغال سنگ ، معادن جدید ذغال سنگ را انکشاپ و تحت بهره برداری قرار دهد.

ج- معادن ذغال سنگ سبز ک هرات طبق قرارداد به سکتور خصوصی سپرده شده است. و فعلًا از این معادن ذغال استخراج گردیده و تحت بهره برداری قرار دارد

د- معدن کرومیت خوست به سکتور خصوصی عقد قرارداد گردیده پرسه استخراج و بهره برداری از معدن مذکور آغاز میگردد که با آغاز بهره برداری آن از یک سوز مینه کاریا شغل ایجاد گردیده و از سوی دیگر عواید خوبی از مدرک رویالیتی ها تکس ها و حق الاجاره ها حاصل میگردد.

ذ- تجارب طی دو سال اخیر که حکایت از سرمایه گذاری در سکتور معادن دارد بیشتر نشان دهنده سرمایه گذاری های کوچک و ندرتاً متوسط میباشد. این موضوع به ارتباط مستقیم به ترویج صنایع معدنی کوچک و محلی میگیرد و افراد و اشخاص بطور مکرر به وزارت مراجعه و به اخذ معلومات ضروری در این بخش جویا میشوند که ضرورت مطالعه و ارزیابی منابع منرالی از قبیل ذغال سنگ مواد خام سمنت ، سنگ های تربتی ، سنگ های قیمتی و نیمه قیمتی ، آب

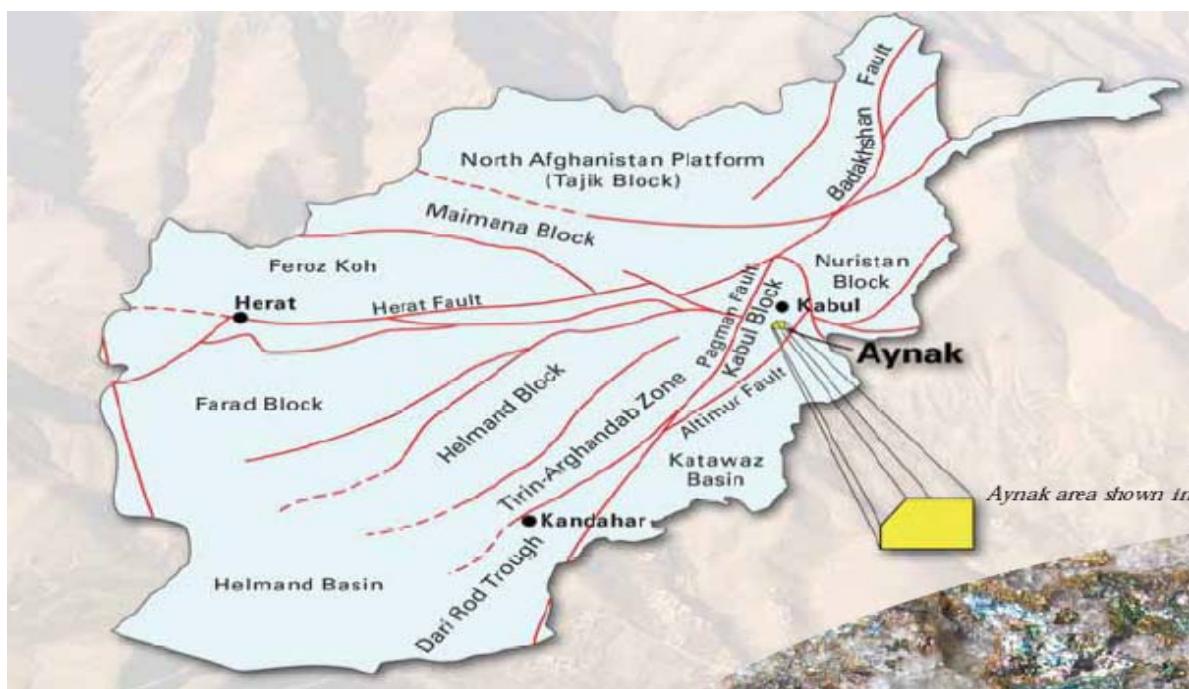
ومنeralهای فلزی را به میان میآورد. از اینرو لازم است از طریق سروی جیولوژی یک تعداد پرورش‌هارا که برتمانع ذکر شده متوجه کز میباشد روی دست گرفت متیقین هستیم اجرای این پروژه‌ها بطور مطمین زمینه توسعه سرمایه گذاری و ایجاد صنایع معدنی را فراهم میسازد.

ح: وزارت معادن در نظردارد تا سایر معادن ذغال سنگ کشور را مطابق قوانین مواد معدنی (منeralها) از طریق داوطلبی آزاد و شفاف با درنظرداشت منافع ملی غرض بهره برداری به سکتور خصوصی بسپارد.

خ: مطالعه آب‌های زیرزمینی در شهرهای کابل، مزار شریف، هرات و قند‌هار جهت تعیین ملوثیت، متالیزیشن و مقدار آن، تئیت آب‌های زیرزمینی بمنظور فوق از وظایف این وزارت میباشد.

ر: بمنظور تحقق ستراتیژی اکشاف ملی افغانستان برای رشد اقتصاد ملی از طریق بهره برداری پر منفعت ذخایر طبیعی کشور تصمیم اتخاذ شد تا معدن مس عینک با درنظرداشت احکام قانون منeralها از طریق داوطلبی بین المللی غرض بهره برداری به سکتور خصوصی مراحل داوطلبی معدن مذکور تکمیل گردیده کهنه برند و احتیاطی مشخص گردیده و مذاکرت با کمپنی برند جهت عقد قرارداد معدنکاری آغاز یافته است. در نقشه ذیل موقعیت مس اینک نشان داده شده است.

شکل ۶ در صفحه بعدی: نقشه اینک افغانستان (منبع: وزارت معادن و سروی جیولوژی افغانستان)

ز: مطالعه سنگ‌های تزئیناتی و ساختمانی که امروز صنعت آن دارد رونق میگیرد یکی از برنامه‌های دیگر این وزارت بوده در حال که کشور از موجودیت مرمر‌ها، گرانیت‌ها و سایر سنگ‌های تزئیناتی و ساختمانی به قدر کافی برخوردار است بازار کابل و سایر شهرهای بزرگ افغانستان مملو از سنگ‌های پالش شده و بعضی‌بی کیفیت کشورهای هم جوار است همزمان با مساعد ساختن شرایط حقوقی و امنیتی برای رشد پر و سس سنگ‌ها لازم است بسیاری از این احجار ارزشمند اقتصادی از لحاظ کیفی، تختنیکی و ساختمانی و نیز جستجو آن‌واع مرغوب آن مطالعه گردد. در نقشه ذیل ولایت‌ها که مرمر را تولید میکنند نشان داده شده است.

شکل ۷: نقشه ولایت ها که مرمر را تولید میکنند (منبع: وزارت معادن و سروی جيولوجي افغانستان)

س : - سنگهای قیمتی و نیمه قیمتی به دلیل عملی بودن استفاده محلى از این سنگ ها و خصوصیت استغال زائی این صنعت معدنی ، مطالعه و تهیه نقشه های جيولوجي - ساختمانی از ساحتات معدن دار میتوان سکتور معدن را در جلب سرمایه گذاري و رشد اين صنعت كمک نماید.

ش : - بيش ازده ها ذخیره مواد ساختمانی طی پرتوکول ها و قراردادهای جداگانه هم اکنون عملاً فعالیت های استخراجی وبهره برداری داشته اين بروسه دراکثرواپیات کشور جریان دارد. که امور مربوط به آن از طریق ریاست تصدی استخراج وزارت معدن به پیشبرده میشود و ازین مدرک مبالغ هنگفت پول سالانه بحساب عواید دولت تحويل میگردد.

ص : - به اساس پالیسي اقتصادي دولت و نیازمندی شدید کشوریه نمک وزارت معدن مطابق قانون مواد معدنی تاکنون معدن نمک شامل اندخوی ، طاقچه خانه ، کلفگان ، چال و نمک سار ولایت هرات را که سالانه حدود (۱۹۴) هزار تن نمک تولید میشود جهت تفحص وبهره برداری به سکتور خصوصی به اجاره سپرده است. که از این طریق سیستم بهره برداری واستخراج تقریباً میکانیزه شده و عنقریب دستگاه های تصفیه نمک توسط سکتور خصوصی به منظور تهیه نمک پاک و تصفیه شده فعال میگردد که از این طریق رفع ضروریات داخلی کشور مرفوع و زمینه برای صدور نمک به کشورهای همچوار فراهم خواهد شد.

برنامه تفحص ، اکتشاف ، استخراج ، اندکشاف و بدراری از ذخایرنفت و گازدار کشور:

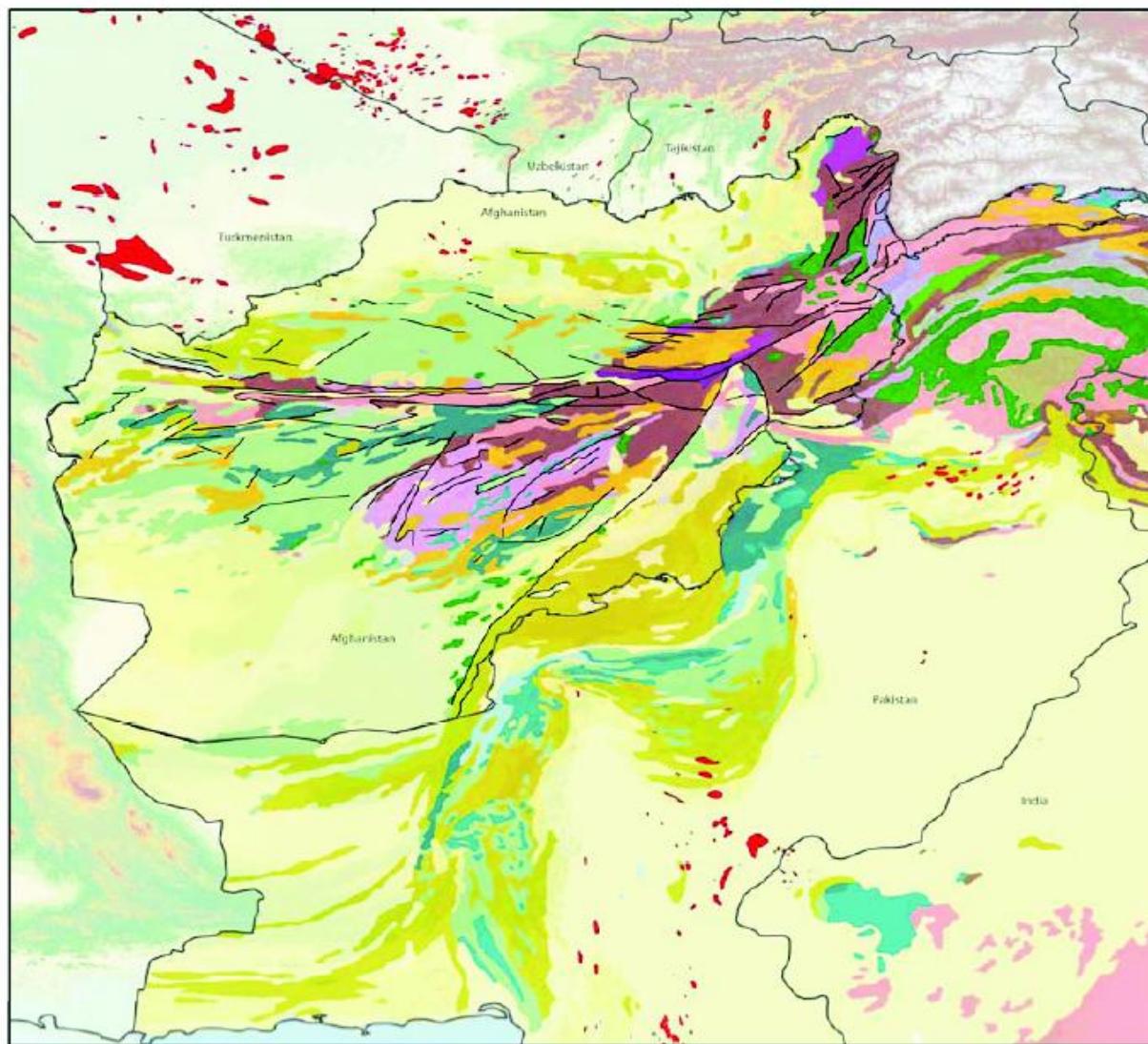
با آنکه ریاست تفحص نفت و گاز شمال با یک تشکیلات وسیع در چوکات و زارت معدن موجود است ، این ریاست قبلاً با داشتن امکانات تختنیکی کافی و وجوده مالی بحیث یک پروژه اکتشافی ازبودجه اکتشافی تمویل میگردید. ولی اکنون به نسبت عدم تجهیزات تختنیکی لازم و وجوده مالی کافی فعالیت های آن که عبارت از پیشبرد عملی امور تفحص و اکتشاف ذخایرنفت و گاز بود کاملاً محدود و متوقف گردیده است و هم اکنون با یک تشکیلات متورم غیرفعال باردوش بودجه عادی دولت میباشد اگرچه فعالیت های آن در سالهای قبل از جنگ قابل ارزش بوده که درنتیجه فعالیت های این ریاست که بیشتر در قسمت شمال متصرف بوده (۸) معدن گازی و (۶) معدن نفت کشف و ثبت ذخایر گردیده و بيش از صدها ساختمانی مساعد دیگر برای کشف ذخایرنفت و گازشناسانی

شده که مستلزم پیش رد امور اکتشافی بیشتر است که به نسبت عدم امکانات لازم در شرایط فعلی از طریق وزارت معادن و دولت میسر شده نمیتواند از معادن متذکره کشف شده صرفاً از سه معدن گازدار استخراج صورت میگیرد و از معادن نفت تا اکنون استخراج فنی و تختنیکی صورت نگرفته است.

بنابراین وزارت معادن بادر نظر داشت ضروریات عاجل و فوری به انرژی گاز و استفاده از گاز طبیعی برای تولید برق ، حوزه نفتی قسمت های آمودریا را به بلاک های جداگانه تقسیم نموده است تا هر بلاک را غرض پیش رد امور تفحص ، اکتشاف ، استخراج و بهره برداری و تولید بیشتر گاز طبیعی طبق قانون های درور کاربن ها به سکتور خصوصی بسپارد چاه های استخراجی معادن تحت بهره برداری را که فعلاً به نسبت مشکلات تختنیکی مقدار تولید گاز آن پائین آمده احیا ، بازسازی و ترمیم نماید. نفت و گاز در نقشه ذیل نشان داده شده است.

شکل ۸ در صفحه بعدی: موقعیت های نفت و گاز در افغانستان (منبع : سروی جیولوژی امریکا و وزارت معادن)

Oil and Gas Fields and Generalized Geology in the area of Afghanistan

Legend	
—	Faults
Light Gray	unclassified
Yellow	Quaternary
Light Green	Quaternary sands and dunes
Light Blue	Quaternary intrusives
Light Orange	Quaternary volcanics
Dark Green	Neogene sediments
Light Green	Paleogene sediments
Orange	Tertiary sediments
Dark Orange	Tertiary extrusives
Dark Yellow	Tertiary igneous
Light Green	Cretaceous and Tertiary sediments
Light Green	Cretaceous and Tertiary igneous/metamorphics
Light Green	Cretaceous sediments
Dark Green	Mesozoic
Dark Green	Mesozoic intrusive and metamorphics
Dark Teal	Undifferentiated Jurassic and Cretaceous sediments
Teal	Jurassic metamorphic/sedimentary
Light Teal	Triassic and Jurassic
Light Purple	Triassic
Dark Purple	Triassic metamorphic/sediments
Medium Purple	Permian and Triassic
Light Purple	Permo-Triassic
Purple	Permian
Dark Purple	Permian igneous/metamorphics
Dark Brown	Paleozoic-Mesozoic
Dark Brown	Upper Carboniferous - Lower Triassic sediments
Brown	Carboniferous sediments
Light Green	Silurian
Dark Green	Ordovician-Silurian carbonates
Dark Green	Ordovician metamorphic/sedimentary
Light Green	Cambrian sedimentary/metamorphics
Dark Red	Paleozoic
Dark Red	Paleozoic igneous
Light Gray	Lower Paleozoic
Pink	Precambrian-Paleozoic
Pink	Precambrian
Dark Brown	Other Regions
Light Blue	Water
Red Dot	Gas Field
Green Dot	Oil Field
Red/Green Dot	Oil and Gas Field

وزارت معادن طرح پروژه های ذیل را بمنظور تزئید مقدار تولید گاز طبیعی و نفت در نظر دارد.

الف: درمورد امور تفحص واکنشاف ذخایر نفت و گازپلان های مشخصی به همکاری اداره سروی جیولوژی آمریکا (USGS) در حوزه های نفت و گاز افغانستان رویدست است و گروپ های کاری در این زمینه ایجاد گردیده تا از نقاط مورد ضرورت نمونه گیری بعمل آید.

بروگرام تحقیقات فضائی که توسط ایالات متحده امریکا انجام میزید در کشف ساختمان های مساعد نفت و گاز مارا در پیشبرد کارهای بعدی رهنمایی لازم خواهد نمود که تعبیر و تفسیر نتایج مطالعات فضائی فعلاً تحت کار (USGS) قرار دارد.

ب: در پلان های انکشافی وزارت معادن پروژه های پیشبرد امور جیوفزیک ساحوی پیشینی شده است ، مطالعات جیوفزیک در انکشاف ذخایر نفت و گاز فوق العاده موثر و مفید بوده که تطبیق آن نتایج خوب و مثبتی را در مقابل خواهد داشت.

ج: بمنظور ارتقاء سطح تولید گاز از معادن تحت استخراج (خواجه گوگردک ، چرقوق و یتیم تاق) قرار گرفت (۳) سال قبل از طریق قرضه نمبر (۱۹۹۷) بانک انکشاف اسیائی (ADB) ترمیم چاه های گازی صورت میگرفت. که نسبت بعضی مشکلات این پروژه تا اکنون تحقق نپذیرفت و اخیراً بنابر تعهد (USAID) مبنی بر ترمیم (۷) حلقه چاه به منظور تامین گاز مورد ضرورت پروژه برق حرارتی شیرخان روی دست است که با اجرای آن (ADB) نیز متهد است که در اجرای پروژه ترمیم چاه های گازی طبق شرایط قرارداد (USAID) اقدام نماید.

د: فعلاً وزارت معادن اسناد داوطلبی دو بلاک گاز دارد (جنگل کلان و باشی کوت) دو معدن نفت (انگوت و قشری) را به کمک و همکاری متخصصین کشور ناروی تحت کارداشته و از طریق داوطلبی میخواهد به سکتور به اجاره بدهد.

ر: - باه اجاره سپردن معادن گاز به سکتور گازوئیل فنی و تکنیکی شهرهای افغانستان و در قدمه اول شهر شیرخان و مزار شریف است که این کار از طریق سکتور خصوصی انجام خواهد یافت زیرا با استخراج معادن جدید گاز و تولید مقدار زیاد آن باید زمینه های مصارف آن نیز عملی گردد.

ز: قانون انتقال ، توزیع و فروش گاز به کمک بانک انکشاف آسیایی از طریق کمپنی (Gustafson Associates) روی دست بوده و عنقریب عملی خواهد شد.

برنامه رشد و ارتقاء ظرفیت ها:

هر چند که وزارت معادن از لحاظ داشتن کادر تحصیل یافته ، متخصص ، مسلکی و فنی بوده اما به اثر عامل بحران وجودنگ های داخلی سه دهه در کشور عملده تا این متخصصین به نسبت مشکلات و محدودیت ها از پیشرفت علوم و تکنالوژی معاصر دور مانده که فعلاً ضرورت به آن احساس میگردد تا کادرهای وزارت معادن بمنظور ارتقاء ظرفیت کاری مجدد در بخش های مختلف آموزیش بینند و مخصوصاً با تغییر شاخص های کاری وزارت که از حالت اداره تولیدی به یک اداره پالیسی ساز و کنترول کننده و رهبری کننده طبق قوانین منralها و های در و کارین ها مبدل گردیده وظایف ، مکلفیت و مسئولیت های جدید بیان آمده است نیاز به اندوخته ها و تجارب جدید در این زمینه ها دارند. هر چند وزارت معادن با همکاری کشورهای متحابه و دونرها و ادارات مسئول داخلی در این زمینه در طی (۴) سال با تدویر کورس ها ، سیمینارها ، کنفرانس ها ، و رکشان ها و اعظام متخصصین به بورس های قصیر المدت از طریق (BGS) و (USGS) اداره اصلاحات اداری و غیره مراجع فعالیت های داشته است اما هنوز نیاز شدید به تداوم آن وجود دارد.

یکی از پر ایام های عده در شرایط فعلی زمانی ملاحظه میگردد که وزارت معادن برای اولین بار حضور متخصصین خصوصی را برای سرمایه گذاری در سکتور معادن تجربه مینماید که در این زمینه اکثر متخصصین وزارت معادن لازم به تربیتگ و آموزش دارند تا بتوانند پروشه های فوق الذکر را موفقانه تکمیل و طی مراحل نمایند.

ایجاد پروژه های تحقیقی در از مدت جیوساینس:

وزارت معادن در چوکات ریاست سروی جیولوژی در ساخت مختص مربوط به علوم زمین شناسی میتواند پروژه های تحقیقی و ریسرچ را ایجاد نماید. این پروژه ها از نگاه علمی و عملی در پیشرفت و انکشاف امور مربوط علوم زمین در افغانستان میتواند موثر باشد.

پروره تحقیقاتی با نصب دستکا های جدید زلزله سنج ، گروی میتری ، مگنیتو میتری ، رادیو میتری همچنان مطالعات جوشیمی در نقاط مختلف کشور آغاز خواهد شد.

نتایج تحقیقاتی میتواند در تعین شکتگی ها و خصوصیات تکتونیکی افغانستان ارزش علمی و تعین کننده داشته باشد و به همین ترتیب با آگاهی دادن مردم از ناجیه موجودیت خطر دریخشن های معادن وبا اتخاذ تدابیر لازم شدت خطرات و آسیب های واردہ پیشینی و از خطرات کاسته شود.

برناهه احیاء مجدد و تجهیز لبراتوارها و بخش های تختنیکی آن:

مبرهن است که مطالعات جیولوژیکی و منزالی همواره تجزیه ها و تجربه های لبراتوری را به عنوان یک جز ضروری لازم دارد. لبراتوار های سروی جیولوژی که زمان از توانایی بسیار بالا برخوردار بود ، در حال حاضر فاقد همه امکانات عملیاتی لبراتواری میباشد.

تجهیز این لبراتورها نه تنها به وسائل ، دستگاه های مدرن امروزی ضرورت دارد که تهیه و آموزش کادر آن نیز به همین درجه مبرم میباشد

ازین رو پروره لبراتوارها طوری برنامه ریزی شده است که همزمان با تجهیز وسائل و سامان آلات موضوع ترنینگ متخصصین نیز جداً تحت آموزش قرارداده شود تا با وسائل و تجهیزات جدید توانایی اجرای وظایف را داشته باشد .

برعلاوه تحقیقات مداوم جیولوژیکی ، منزالی ، نقشه برداری به یک لبراتور مکمل که در آن بتواند انواع مختلف احجار ، منزال های صنعتی ، ساختمانی و قمیتی ، آب ، ذغال ، نفت و گاز را مورد تجزیه و مطالعه قرار داد

بنما وزارت معادن توجه مراجع مسئول ، کشورهای متحابه و دومنه را در زمینه خواهان است.

اولویت دهی پروره ها

شماره	نام پروره	وجوه پیشینی شده به میلیون دالر
۱	برنامه تطبیق اصلاحات اداری	۱۰
۲	تکمیل امور تقنیتی و ترتیب استاد داوطلبی	-
۳	برنامه پیگری و اغاز مجدد مطالعات جیولوژیکی کشور به شکل گسترده	۵۵
۴	تفحص واکنشاف منابع منزالی	۷۰
۵	تفحص و اکتشاف منابع نفت و گاز(هایdro کارین ها)	۷۰
۶	برنامه رشد ارتقاء ظرفیت ها	۱۶
۷	ایجاد پروره های تحقیقی دراز مدت جیوساینس	۱۵
۸	برنامه احیای مجدد تجهیز لبراتوارها و بخش های تختنیکی آن	۳۰,۸
	مجموعه	۲۶۶,۸

ضمیمه اول - جدول پلان عمل

نتایج	پالیسی عمل و یا فعالیت ها	اهداف	چوکات زمانی	اداره مسئول
ایجاد یک چارچوب انظامی قوی	تطبیق اصلاحات اداری و ساختار مجدد	ایجاد یک اداره سالم ، پالیسی ساز و کنترول کننده	سه سال	وزارت معادن
ارتقای ظرفیت کارکنان سروی جیولوژیکی		ایجاد کورس های قصیر المدت ، ترینگ و بورس های تحصیلی و جلب همکاری کشورها	دوامدار	وزارت معادن
تجهیز دپارتمانت سروی جیولوژیکی		تحلیل و تجزیه عناصر مواد منزالی و نفت و گاز	دوامدار	وزارت معادن
معیارسازی ظرفیت کارکنان سروی جیولوژی		پیشبرد امور تفحصاتی ، اکتشافی ، جمع آوری ، معلومات و ثبت ذخایر معدنی	دوامدار	وزارت معادن
داشتن هماهنگی با کشورهای مختلف بمنظور ارتقای ظرفیت سکتور خصوصی		بمنظور تحقق اهداف ستراتیژیک دولت در عرصه رشد اقتصادی از طریق بهره برداری معادن	دوامدار	وزارت معادن
موجودیت معلومات جیوفزیکی و جیولوژیکی	پلان نمودن فعالیت‌های تفحصی، نقشه سازی، سروی منزال‌ها، تبل و گاز و جمع اوری معلومات جیوفزیکی و جیولوژیکی.	دسترسی به منابع منزالی و هایدروکاربینی در کشور	دوامدار	وزارت معادن
انجام مطالعات تحقیقات جیولوژیکی		کشف مواد معدنی و هایدروکاربینی	دوامدار	وزارت معادن و یا سکتور خصوصی
افراش سرمایه گذاری خصوصی در سکتور معادن	طرح و تطبیق پالیسی منزال	سروی مواد معدنی ، هایدروکاربینی پلان و اجرای امور تفحصاتی ، اکتشافی غرض ثبت ذخایر معدنی	بهره برداری از طریق سکتور	وزارت معادن
مطالعه تحلیلی در مورد خسارات و ضایعات در استخراج معادن		جلوگیری استخراج غیر فنی و بهره برداری موثر و اقتصادی	بهره برداری از طریق سکتور	وزارت معادن
آماده سازی قانون گاز برای شبکه توزيع		انتقال مطمئن گاز و استفاده موئثر آن ، جلوگیری از ضایعات و تامین مصوئیت مستهلكین ثبت قیمت ، تنظیم امور فروش و جمع آوری قیمت	دو سال	وزارت معادن
دسته بندی ذخایر نفت و گاز به بلاک های گازی بمنظور اداره و تنظیم بهتر.		تعیین نمودن ساحتات تحت مطالعه بمنظور اجرای امور تفحصاتی ، اکتشافی و بهره برداری	دوامدار	وزارت معادن
اجاره دادن بلاک ها گاز و نفت برای سکتور خصوصی غرض تحقیق و مطالعه.		کشف ساختمان‌های مساعد برای تفحص نفت و گاز ثبت ذخایر و بهره برداری انها	دوامدار	وزارت معادن
ایجاد ساختار جدید تشکیلاتی جهت اداره نفت و گاز.		ترتیب و تنظیم یک اداره پالیسی ساز ، نظارت کننده و کنترول کننده	سه سال	وزارت معادن

وزارت معادن	استفاده از گاز طبیعی برای راهی	طرح پلان ها جهت تمدید پایپ لاین گاز و ولایات کشور	طرح پلان های جهت ایجاد پایپ لاین به ولایات کشور	طرح پلان های جهت ایجاد پایپ لاین به ولایات کشور	دسترسی مردم به گاز طبیعی.
وزارت معادن	۷ سال	استفاده از آب های زیرزمینی برای راهی ، فابریکات و موسسات دولتی	ماستر پلان درمورد انکشاف آب های زیرزمینی	ماستر پلان درمورد انکشاف آب های زیرزمینی	افزایش دسترسی به منابع آب
وزارت معادن	یکسال	ناظارت و کنترول از پروسه توزیع و استفاده موئثر از آب های زیرزمینی	رهنمود برای اداره آب زیرزمینی	رهنمود برای اداره آب زیرزمینی	
وزارت معادن	سه سال	سروی ، تفحص ، اکشاف و ثبیت ذخایر آب های زیرزمینی و سیستم حفاظت آن از آلودگی و ثبیت خاکک بنمودر احداث ساختمانها	احیای مجدد بخش های تحقیقاتی هایدرولوژیکی و جیو انجنیری	احیای مجدد بخش های تحقیقاتی هایدرولوژیکی و جیو انجنیری	
وزارت معادن	دوامدار	کنترول و حفاظت از آب های زیرزمینی و جلوگیری از حفریات ساحتات فاقد آب و هم جلوگیری از ملوث ساختن آتو مسقیر آب	صدور جواز به سکتور خصوصی که دربخش آب زیرزمینی مشغول اند.	صدور جواز به سکتور خصوصی که دربخش آب زیرزمینی مشغول اند.	
وزارت معادن	دوامدار	رژیم گیری از آب های زیرزمینی و جمع آوری معلومات و ریزیم گیری از آب های زیرزمینی و جمع آوری معلومات و ارقام ضروری.	احیای مجدد استیشن های جدید هایدرولوژیکی غرض جمع اوری معلومات و ارقام ضروری.	احیای مجدد استیشن های جدید هایدرولوژیکی غرض جمع اوری معلومات و ارقام ضروری.	
وزارت معادن	دوامدار	تامین آب صحی ، جلوگیری از ملوث شدن آبهای حفاظت ، تعیین ترکیب کمیاولی و بیولوژیکی	بهبود ارتباطات کاری با وزارت خانه های ذیربطری برای تهیه آب	بهبود ارتباطات کاری با وزارت خانه های ذیربطری برای تهیه آب	

ضمیمه دوم- جدول نظارت و ارزیابی (اهداف و شاخص ها)

اهداف	معلومات اساسی	شاخص ها	نتایج
ایجاد فضای مساعد قانونی برای جذب سرمایگذاری خصوصی	قوانین مواد معدنی و هایدرو کاربن تصویب شده است کار بالای قانون توزیع گاز و مقرره های قوانین مواد معدنی و هایدرو کاربن ها در جریان است	تصویب قانون توزیع گاز، تصویب مقرره معدنکاری، تصویب مقرره هایدرو کاربنها	موجودیت چارچوب انتظامی افزایش سرمایه گذاری سکتور خصوصی در سکتور معادن
عوايد خالص وزارت معادن بعد از ۷ سال در حدود یك مiliارد دالر امریکایی خواهد شد.	عوايد خالص وزارت معادن در سال جاري ۳۲ مiliون دالر میباشد	ازدياد در عوايد خالص وزارت معادن	افزایش سرمایه گذاری سکتور خصوصی در سکتور معادن
سروري مواد معدنی و هایدرو کاربنها	سروري های انجام شده درینمور در بخش هایدرو کاربن ها حدود ۱۰٪ و در بخش مواد معدنی (منزال) حدود ۴٪ از منابع طبیعی (مواد معدنی و هایدرو کاربن) میباشد.	برعلاوه سروی انجام شده قبلی در نظر است در پنج سال آينده سروی حدود ۵٪ از منابع طبیعی (مواد معدنی و هایدرو کاربنها) کشور صورت گیرد.	دستیابی معلومات جیولوژی و جیوفزیکی
تامین دسترسی عامه به گاز طبیعی حدود ۵٪	مشتری های فعلی افغانگاز به تناسب نفووس کشور کمتر از ۱٪ میباشد.	تجددید شبکه گاز رسانی شیرغان و تمدید پایپ لاین بمزارشريف و تمدید شبکه آن از طریق سکتور خصوصی.	افزایش دسترسی عامه به گاز طبیعی
موجودیت، کمیت و کفیت آبهای زیرزمینی	یکدوره مطالعه قسمی آبهای حوزه کابل صورت گرفته که آب سروی شده برای شهریان کابل کافی نبوده است. مجدداً مطالعات ارزیابی حوزه کابل بوسیله تصدی تحقیقات جیوانجینری و سروی جیولوجی بهمکاری جاییکا و آغاز شده است.	استفاده از ذخایر تثبیت شده برای تامین آب آشامیدنی و تغذیکی بوسیله مراجع مربوطه	فزایش دسترسی به منابع آب (تمکیل مطالعه منابع آبی حوزه کابل و سایر مراکز ولایات کشور)

ضمیمه سوم: فهرست پروژه ها / برنامه های استراتیژی سکتور معادن

شماره	افغانستان نشانی بودجه	اسم پروژه / برنامه	مدت پروژه								تفکیک نیازمندی ها (به میلیون دالر امریکایی)	مجموع نیازمندی (به میلیون دالر امریکایی)	مجموع تمویل (به میلیون دالر امریکایی)	تفاوت (به میلیون دالر امریکایی)	تمویل کننده گان بزرگ	داخلی (اصلی) خارجی	ارگان مسؤول	
			ختم	آغاز	۱۳۹۲+	۱۳۹۱	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۸۸	۱۳۸۷								
۱	افغانستان / ۰،۷۲۶۵۰۱	تدارک ماشین آلات تصفیه سلفر	۱۳۸۶	۲,۰۰۰												وزارت معادن	داخلی (اصلی)	
۲	افغانستان / ۰،۷۴۵۷۰۱	تجهیز لابراتوار های سروی دیپارتمنت جیولوژیکی بمنظور دایسکشن و تحلیل مواد ساحوی	۱۳۸۵	۰,۷۵۰	۰,۵۰											وزارت معادن	داخلی (اصلی)	
۳	افغانستان / ۰،۸۰۴۳۰۱	اعمار تعمیر دیپارتمنت پروسس معادن و منوال ها در هرات	۱۳۸۷	۰,۲۰۰												وزارت معادن	داخلی (اصلی)	افغانستان
۴	افغانستان / ۰،۸۰۴۴۰۱	تهیه استاد داولطی برای معدن حاجی گگ و رده بندی ساحت رسوی نفت و گاز در شمال کشور	۱۳۸۷	۳,۰۰۰	۲,۰۰											وزارت معادن	داخلی (اصلی)	صندوق وجھی بازارسازی افغانستان
۵	افغانستان / ۰،۸۰۴۵۰۱	بررسی و ارزیابی پروژه دیپارتمنت سروی و جیولوژی افغانستان	۱۳۸۷	۲,۰۰۰												وزارت معادن	داخلی (اصلی)	
۶	افغانستان / ۰،۸۰۴۶۰۱	کنترول و نظارت از تطبیق بهره برداری از معدن مس عینک	۱۳۸۷	۱,۰۰۰	۱,۰۰	۱,۰۰	۱,۰۰	۱,۰۰	۱,۰۰	۱,۰۰	۱,۰۰	۱,۰۰	۱,۰۰	۱,۰۰	وزارت معادن	داخلی (اصلی)	بانک جهانی	

شماره	افغانستان نشانی بودجه	اسم پروژه / برنامه	مدت پروژه		تفکیک نیازمندی ها (به میلیون دالر امریکایی)						مجموع نیازمندی (به میلیون دالر امریکایی)	مجموع تمویل (به میلیون دالر امریکایی))	تفاوت (به میلیون دالر امریکایی)	توفیل کننده گان بزرگ	داخلی (اصلی) خارجی	ارگان مسؤول	
			ختم	آغاز	۱۳۹۲+	۱۳۹۱	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۸۸	۱۳۸۷							
۷	افغانستان / ۰۷۴۶۹۰۱	بررسی منابع آب زمینی بالقوه حوزه کابل	۱۳۸۶	۰,۰۰	۰,۰۲	۰,۰۲	۰,۰۲	۰,۰۲	۰,۰۲	۰,۰۲	۰,۰۰	۰,۰۰	۰,۰۰	۰,۰۰	جapan	خارجی	وزارت معادن
۸	افغانستان / ۰۸۱۸۳۰۱	انکشاف نفت	۱۳۸۷	۱,۰۰	۱,۰۰	۱,۰۰	۱,۰۰	۱,۰۰	۱,۰۰	۱,۰۰	۳,۰۰۰	۳,۰۰۰	۳,۰۰۰	۳,۰۰۰	ناروی	خارجی	وزارت معادن
		مجموع:		۹,۹۷	۴,۵۲	۴,۵۲	۲,۰۰	۱,۰۰	۱,۰۰	۱,۰۰	۱۶,۴۸۸	۵,۲۳۸	۱۱,۲۵۰				

ضمیمه چهارم: لست پروژه های ولایتی (سکتور معادن)

شماره	نام پروژه	موقعیت پروژه	مقام مسؤول	مدت پروژه (به سال)
				ختم آغاز
۱	حفر معدن ذغال در هرولسوالی.	بامیان	سکتور خصوصی	۱۳۸۷
۲	استخراج سنگ آهک، سنگ مرمر چهار کنج و ذغال سنگ در ولسوالی شتل.	پنجشیر	سکتور خصوصی	۱۳۸۷
۳	استخراج احجار قیمتی در ولسوالی عنابه (یک پروژه).	پنجشیر	سکتور خصوصی	۱۳۸۷
۴	تأسیس کمیته دانشمندان جیالوجی برای تحقیق و سروی معادن مهم منوال در ولایت پکتیکا (بالای ۵۰ کیلومتر مربع زمین)		وزارت معادن	۱۳۸۷

جمهوری اسلامی افغانستان
استراتژی انکشاف ملی افغانستان
قصر گلخانه، صدارت، کابل – افغانستان
ویب سایت: www.and.s.gov.af